

Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında strateji tərəfdaşlıq uğurla davam edir

◆ Prezident İlham Əliyevin Belçika Krallığına işgüzar səfəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişelin dəvəti ilə mayın 13-də Belçika Krallığına işgüzar səfərə gedib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı Brüsseldə Avropa Komissiyasının vitse-prezidenti Maroş Şefçoviç ilə görüşüb.

Söhbət zamanı Azərbaycan Prezidentinin Maroş Şefçoviç ilə bundan əvvəl keçirdiyi görüşləri məmnunluqla xatırladı. "Cənub qaz dəhlizi"nin uğurla icra olunması işinə Maroş Şefçoviçin verdiyi töhfə qeyd edildi və "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurasının həmsədri kimi onun fəal rolunu vurğulandı.

Maroş Şefçoviç "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin uğurla həyata keçirilməsi və səmərəli fəaliyyəti ilə əlaqədar dövlətimizin başçısına təbriklərini çatdırdı.

Görüşdə Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında enerji sahəsində əməkdaşlıq məsələləri

müzakirə olundu, Avropa Komissiyasının prezidenti Ursula Fon der Lyayenin ötən ilin iyulunda ölkəmizə səfəri və bu səfər çərçivəsində Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında enerji sahəsində Strateji Tərəfdaşlığa dair imzalanan Anlaşma Memorandumunun əhəmiyyəti qeyd edildi. Azərbaycan qazının Avropa İttifaqı məkanına ixracının artırılması prosesinin uğurla icra olunduğu və bu xüsusda aprel ayında Sofiyada imzalanan anlaşma memorandumunun əhəmiyyəti vurğulandı. Azərbaycan qazının Avropa məkanında daha geniş coğrafiyanı əhatə etməsinin önemi qeyd olundu.

Söhbət zamanı Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında bərpaulunan enerji istehsalı ilə bağlı əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edildi, bu sahənin böyük perspektivlərə malik olduğu bildirildi.

Görüşdə Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında strateji tərəfdaşlığın uğurla davam etdiyini vurğulandı.

Hərbi attaşələr Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatı barədə məlumatlandırılıb

Mayın 13-də Müdafiə Nazirliyinin Beynəlxalq Hərbi Əməkdaşlıq İdarəsində Azərbaycan Respublikasında akkreditə olunmuş xarici hərbi attaşələr və beynəlxalq təşkilatların ölkəmizdəki nümayəndələri üçün brifinq keçirilib.

Mayın 11-i və 12-də qarşı tərəf təxribatlarını genişləndirərək vəziyyəti daha da gərginləşdirərək məqsədlə iriçaplı silahlar, minaatanlar, daha sonra isə D-30 toplarından istifadə etməklə

mövqelərimizi intensiv atəşə tutub. Qeyd edilib ki, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycan Ordusunun Kəlbəcər rayonu ərazisindəki bir neçə mövqeyinə qarşı müxtəlif istiqamətlərdən zərbə PUA-ları da tətbiq edilib.

Xarici nümayəndələrə Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatlarını əks etdirən videogörüntülər təqdim olunub.

İsveçli səyyahlar Ağalı kəndində yaradılan şəraitlə tanış olublar

İsveçin beynəlxalq səyahətçilər elitasının cəmləşdiyi "Club 100" təşkilatının geniş heyəti işğaldan azad olunmuş və Azərbaycan dövləti tərəfindən yenidən bərpa edilmiş Zəngilan rayonunun Ağalı kəndinə səfər edib. Füzuli-Xocavənd-Ağdam-Kəlbəcər-Laçın-Zəngilan-Cəbrayıl marşrutu üzrə hərəkət edən səyyahların azad olunan ərazilərə səfərinin növbəti dayanacağı Ağalı olub. Ağalı kəndinə gələn səyyahları Şorqi Zəngəzur İqtisadi Rayonuna daxil olan Zəngilan rayonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəliyinin əməkdaşı qarşılayıb. Səyyahlara Zəngilan rayonu barədə məlumat verilib. Bildirilib ki, Zəngilan 27 il müddətində düşmən işğalında qalıb, şəhər mərkəzi ilə bərabər 5 qəsəbə və 79 kənd tamamilə yerləyeksan edilib.

Qeyri-neft məhsullarının ixracında artım dinamikası yüksəkdir

İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin açıqladığı məlumata görə, cari ilin yanvar-mart aylarında ölkəmizdən 7,7 milyard dollarlıq mal ixrac olunmuşdur. Qeyri-neft sektoru üzrə ixracın dəyəri 912,2 milyon dollar olmaqla 2022-ci ilin üç ayı ilə müqayisədə 23,2 faiz artmışdır. Mart ayının qeyri-neft ixracı 261 milyon dollar təşkil etmişdir. Ay ərzində yeyinti məhsulları üzrə ixrac 52,2 milyon dollar, qeyri-yeyinti məhsulları üzrə isə 208,8 milyon dollara bərabər olmuşdur. Həmin ay qeyri-neft sektoruna aid ən çox mal ixrac edilən ölkələrin siyahısında Türkiyə birinciliyi yüksəlmiş, Rusiya Federasiyası ikinci, Gürcüstan isə üçüncü olmuşdur.

Böyük Zəfərin möhtəşəm davamı

Şuşa Qarabağın incisi və döyünən ürəyidir. Qarabağın dilbər guşəsi olan Şuşa Azərbaycanın mədəniyyət mədəbi və tarixi abidəsidir. Biz 28 il bu qədim şəhərin həsrətini çəkmişik. Düşmən tapdağında inləyən Şuşanın yaralarını sarımağa əlimiz çatmayıb. Nəhayət, həsrət bitmişdir.

Ermənistanın 30 il ərzində yaratdığı "yenilməz ordusu" qəhrəman Azərbaycan əsgərinin öhdündə diz çökdü, müzəffər ordumuzun qarşısında cəmi 44 gün tab gətirə bildi. Şuşasız qaldığımız illərin ağrı-acısına, məhrumiyyətlərinə son qoyuldu, nisgimiz əridi və bütövlükdə Azərbaycanın başı üzərini almış qara buludlar dağıldı. Noyabrın 8-də qələbə xəbərini verən Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev o tarixi müraciətində dedi: "Əziz Şuşa, sən azadsan. Əziz Şuşa, biz qayıtmışıq, biz səni dirçəldəcəyik".

Zəfərdən dərhal sonra çox yerləri dağıdılmış, küçələri vuran qalmış şəhərin simasını dəyişmək üçün tarixi binaların, mədəni abidələrin, qarət edilmiş ev-muzeylərinin bərpasına start verildi. Tarixi binalar, yaşayış məntəqələri, abidələr restavratsiya olundu. Bərpa-quruculuq işləri sürətlə aparılmağa başladı. Bu gün şəhərdə beşulduzlu hotel fəaliyyət göstərir, tarixi abidələr təmir edilib. Şuşanın enerji və su təchizatı ilə bağlı aparılan işlər, demək olar ki, başa çatıb. Azad Şuşanın siması dəyişib. Ötən il Prezidentin fərmanı ilə "Şuşa ili" elan edildi ki,

bununla da Şuşaya olan maraq daha da artdı. İki ildir bu mədəniyyət paytaxtı festivallara, poeziya günlərinə, beynəlxalq tədbirlərə evsahibliyi edir.

Bütün bu işlərin yerinə yetirilməsində diqqəti çəkən bir mühüm məqam da odur ki, Şuşada aparılan bərpa-quruculuq işləri şəhərin tarixi görkəminə xələl gətirilmədən aparılır. Demək olar ki, dəyişən şeylər azdı. Bəzi küçələrə yeni adlar qoyulub. Bu da Qarabağdakı tarixi qələbəni şortləndirən amillərdən biridir. Prezidentin Şuşaya hər gedişində hansısa bir binanın, müəssisənin təmələqoyma mərasimini qururla izləyirik, şərəf duyuruq.

Xəbər verdiyi kimi, mayın 10-da Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə Şuşada bir neçə küçənin adı yazılmış lövhənin açılışı oldu. Heydər Əliyev və 8 Noyabr küçələrinin kəşifməsinə dəki lövhənin məhz həmin gün açılması əslində özündə geniş bir mənə ehtiva edir. Çünki Şuşanın azad edilməsi Ulu Öndərin ən böyük arzularından idi. Biz uzun bir yol keçərək müdrik Prezidentimiz İlham Əliyevin qətiyyəti, Azərbaycanın mürd oğullarının qəhrəmanlığı və yumruq kimi birləşən xalqın iradəsi ilə həmin günə, Şuşanın azad edildiyi 8 Noyabr gününə gəlib çatdıq.

Şuşanın küçələrindən biri də Dəmir Yumruq küçəsidir. Bu küçəyə Dəmir Yumruq adı verilməsinin xüsusi anlamı, ayrıca mənası var. Mühərribə təkə hərbın gücü deyil, o həm də ağıln, qabiliyyətin, zəkənin savaşıdır.

Zəfərin zərif carçısı

İkitəkərli... ambulans

Təcili tibbi yardım maşınları tıxaclarda ilişib qalanda köməyə o çata bilər

Paytaxtın ən böyük problemlərindən biri tıxacdır. Tıxacda ilişib qalan ambulansı görməyən adam az olar. Bəlkə də çoxumuz fərqi varmıyır ki, həmin ambulansı evdə gözləyən xəstəyə təcili həkim yardımı lazımdır və onun həyatı bundan asılıdır. Yaxud da fikirləşməyir ki, ambulansın klinikaya tez çatdırılması xəstənin yaşama ümidi daşıyır. Tıxacda saat-saat tıxacda sönür, ərilyir. Bir də fərqi varsaydıq, fikirləşsəydik ölməyimiz nə gələsidi. Tıxacda boş yerden tıxac demirlər ki...Amma təkə ölümə çarə yoxdur. Bəzi yerlərdə bu problemin çarəsi tapılıb. Qardaş Türkiyədə və Avropanın bəzi ölkələrində ononovi ambulanslarla yanaşı, təcili tibbi yardım motosikletlərindən də istifadə olunur.

Böyük zəfərin möhtəşəm davamı

Əvvəlki 1-ci sahə.

Xüsusi adlar qoyulmuş həlledici döyüşlər, taktiki gedişlər müharibələrin yadda qalan mərhələsi sayılır. Azərbaycanın "dəmir yumruq" əməliyyatı adlanan döyüşü 44 günə başa çatdı. 44 günlük həmin əməliyyat dünya hərbi tarixində Azərbaycan Ordusunun peşəkərliliyi, yüksək nizam-intizamı və ən müasir hərbi texnologiyaların savaşı kimi yazıldı. "Dəmir yumruq" əməliyyatı hələ çox illər müxtəssislər tərəfindən öyrəniləcək, onun üstünlükləri və fərqli tərəfləri göstəriləcək.

Bu baxımdan Şuşadakı küçəyə Dəmir yumruq adının verilməsinin rəmzi mənası bizə özümdə gücü, qüdrəti, qalibiyyəti birləşdirən zəfər qürurunu yaşadır. Prezident İlham Əliyevin təbircə desək, "Dəmir yumruq" sadəcə düşmənin başına enən zərbə deyil, həm də beynəlxalq müs-

təvidə Azərbaycana sərif edən qərarların, qətnamələrin qəbul edilməsidir. Bu ad Azərbaycan xalqının möhkəmləyinə işarədir, 44 günlük xalq, dövlət və ordu birliyinin rəmzidir. Uzunluğu 2473 metr, eni isə yatağına uyğun olaraq 10-15 metr aralığında dəyişən küçünün adı düşmənin gözünü çıxaraçaq, qulağını kar edəcək. Çünki "yumruq kimi birləşmək" ifadəsi Azərbaycanda güclü, qüvvətli olmağın simvoludur. Şuşadakı küçəyə bu adın verilməsi Prezidentin "Dəmir yumruq yerindədir" ifadəsinin təsdiqidir.

Həmin gün Prezident daha bir küçünün - Zəfər küçüsünün adı yazılmış lövhənin də açılışını etdi. "Zəfər" sözü qəhrəmanlıq və şəhidlik simvoludur. Müharibənin böyük zəfərlə bitməsinin təsdiqi olaraq küçüyə bu adın verilməsi şəhidlərin ruhuna hörmətdir, sinəsini düşmənin gülüşünə sipər edən oğulların şərəfinə qoyulan abidədir. "Vətəne canımız fədadır" deyənlər

larnı üçrəngli bayrağa bükülmüş şəhid tabutunu "Vətən sağ olsun" deyə qarşılayan anaların, ataların qeyrətinə verilmiş dəyərdir. Şuşada zəfərlə bitən Vətən müharibəsi qürurumuz olduğu kimi, Zəfər adı daşıyan küçə də uca şərəfimizdir. Uzunluğu 1963 metr, eni isə yol yatağına uyğun olaraq 10-11 metr aralığında dəyişən Zəfər küçüsü şərəfli döyüş yolu keçən qazilərin Vətən borcunun müqafatıdır. Şərəf tariximizi yazanların Azərbaycan xalqına qazandırdığı zəfərin davamıdır, yaddaşlara hopmasdır.

Qarabağın xan səhəri, bəy yurdu olan Şuşada küçülərə Dəmir yumruq və Zəfər adlarının verilməsi böyük qələbənin möhtəşəm yolu olan Zəfər yolunun "övlad"ıdır. Həmin küçülər Şuşanı dolanaraq böyük Zəfər yoluna çıxır. Qürurumuz olan böyük Zəfər yolu Dəmir yumruq və Zəfər küçülərində şərəfimizi tamamlayır. Vaxt gələcək ki, Şuşada yaşayanlar

Şuşaya gələnlərə "Zəfərə xoş gəlmisiniz", "Dəmir yumruq"da dincələ bilərsiniz" deyəcəklər. O gün çox da uzaqda deyil.

Mayın 10-u Ulu Öndər Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi günü idi. Həmin gün Prezidentin Şuşada adları çəkilən və daha bir neçə küçünün açılışını etməsi də buna bir ayrı önəm verir. O gün Ulu Öndərin ruhu böyük zəfərin simvolları olan küçülərdə və Şuşanın başı üzərində dolanırdı. İlham Əliyev sanki həmin anlarda Ulu Öndərin bizimlə olduğunu, onunla birlikdə Şuşanın küçülərində addımladığını hiss edirdi. Məhz bu duyğu ona 2020-ci ilin 8 Noyabr günündə yaşadığımız qələbəni təkrar etdirdi: "O gün mən atamın məzarını ziyarət etdim və ürəyimdə dedim ki, "Tapşırığı yerinə yetirildi. Məruzə edir Ali Baş Komandan İlham Əliyev!"

Züleyxa ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan sülhü bərqərar etməyə tam hazırdır

Bu, Brüssel görüşündə bir daha bəyan ediləcək

Bu gün Aİ Şurasının prezidenti Şarl Mişelin vəsiqəçiliyi və iştirakı ilə Azərbaycan və Hayastan liderlərinin Brüssel görüşü planlaşdırılıb. Görüş çərçivəsində iki ölkə arasında sülh sazişinin imzalanmasına dair məsələlərin müzakirə edilməsi gözlənilir.

Xatırladaq ki, ötən il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan arasında Brüsselə bir neçə görüş keçirilib. Daha sonra Hayastan dekabr ayına təyin edilmiş eyni formatlı görüşdə iştirakdan imtina edərək prosesə mane olub. Azərbaycan tərəfi isə ötən il baş tutmamış və Şarl Mişelin təşəbbüsü ilə yenidən bərpə olunması planlaşdırılan Brüssel görüşünə razılıq verməklə Hayastandan fərqli olaraq, sülhün öldü edilməsinə maraqlı olduğunu bir daha sübut etdi.

Aİ əvvəlki görüşlərdə olduğu kimi, Brüssel görüşündə də neytrallığını qoruyubdur

Milli Məclisin deputatı Fəzail Ağamalın qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, Azərbaycan-Hayastan münasibətlərinin normalaşması və iki ölkə arasında sülh sazişinin imzalanması ilə bağlı danışıqlar son vaxtlar intensiv xarakter alıb: "Mayın ilk günlərində ABŞ-nin təşəbbüsü ilə Azərbaycan və Hayastanın xarici işlər nazirlərinin Vaşinqtonda 4 gün davam edən görüşlərində müvafiq problemlərin həlli və vacib sülh sazişinin bağlanması ilə bağlı müzakirələr aparılıb. Bu görüşlərdə müsbət edilən müsbət elementlər müəyyən ümidlər doğurur. ABŞ kimi məsuliyyətli global güc mərkəzinin açıqlamalara ciddi yanaşmaq lazımdır. Təsədüfi deyil ki, məhz Vaşinqton görüşlərindən sonra Rusiyanın davranışlarında da bir qədər canlanma müşahidə edilir".

Deputat deyib ki, Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişelin vəsiqəçiliyi ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əli-

yevlə Hayastanın baş naziri Nikol Paşinyan arasında keçiriləcək görüşün Brüssel görüşünü Vaşinqton danışıqlarının bir-birliyi ilə sıx bağlıdır: "Nəzərə almaq lazımdır ki, ABŞ ilə Avropa İttifaqının (Aİ) Azərbaycan-Hayastan məsələsinə yanaşmalarında oxşar məqamlar vardır. Əlbəttə ki, münasibətlərin normalaşmasında bitərəf mövqə də sərgilənir. Sadəcə olaraq, ittiqaqın aparıcı dövlətlərindən olan Fransanın Hayastanın yanında olduğunu açıq şəkildə etiraf etməsi, hətta maraqlarına xidmət edən addımlar atması, hətta qeyri-obyektiv bəyanatlar verməsi, əlbəttə ki, Avropa İttifaqının fəaliyyətinə müəyyən mənada kölgə salır. Ümid edirik ki, Aİ əvvəlki görüşlərdə olduğu kimi, Brüssel görüşündə də neytrallığını qoruyacaq və Hayastanın tərəfindən çıxış etməyəcək. Yalnız belə olan halda Brüssel görüşü iki ölkə arasında münasibətlərin normalaşmasına mühüm töhfə verə bilər".

Hayastan Prezidenti İlham Əliyevin şərtləri ilə razılaşmağa məcburdur

Fəzail Ağamalın sözlərinə görə, danışıqların intensivləşdirilməsi göz önündədir. Görünür ki, proses dinamik gedir. Ümumiyyətlə, kifayət qədər təsirli və güclü qüvvələrin - ABŞ, Aİ və Rusiyanın Azərbaycan-Hayastan münasibətlərinin normalaşdırılmasına yönəlməsi sayımları konkret nəticə verməlidir.

"Vaşinqton danışıqları notisiyədə keyfi fəallıqdan Rusiyanın Brüssel görüşündən sonra daha ciddi şəkildə hərəkətə keçəcəyi gözlənilir. Müşahidələr

göstərir ki, Rusiya bu proseslərdən kənarda qalmaq niyyətində deyil. Rəsmi Moskva həttə buna görə müəyyən pozucu addımlar da ata bilər. Qafqazda, faktiki olaraq, ABŞ, Avropa İttifaqı və Rusiya arasında ciddi rəqəbat gedir. ABŞ və Aİ Rusiyanı Qafqazdan sıxışdırıb çıxarmağa çalışır. Bu baxımdan hər üç qüvvə tərəfindən Hayastan amilindən istifadəyə cəhdlər göstərilir. Digər tərəfdən, Rusiya da Qafqazda möhkəmlənmək üçün Hayastana təzyiç göstərir", - deyərək əlavə etdi.

Fəzail Ağamalın vurğulayıb ki, Brüssel görüşü ərəfəsində artıq Hayastanın üç gündür ki, təxribatlar törətməsini diqqətdən qaçırmayıb. "Hesab edirik ki, bu, Rusiya ilə Hayastanın birgə planıdır. Nəzərə almaq lazımdır ki, müəyyən bəyanatlar səsləndirərək özünü sülh tərəfdarı kimi göstərməsinə baxmayaraq, Paşinyan da hazırkı dövrdə sülh müqaviləsinin bağlanmasında həvəslə görünür. Rəsmi İrəvan əməli xarakter daşıyan addımlar atmaq lazım gəldikdə bundan ən müxtəlif formalarda yayınır, prosesi uzatmağa çalışır. Hayastan sülh müqaviləsinin bağlanmasını qeyri-müəyyən vaxta qədər yubutmaq niyyətindədir. Ola bilsin ki, Paşinyan Rusiya-Ukrayna savaşının, eləcə də qardaş Türkiyədə keçirilən prezident seçkilərinin nəticələrini gözləyir. Görünür, Hayastan möcüzə baş verəcəyinə və mövqelərini anidən mistik formada gücləndəcəyinə ümid edir. Lakin bütün bunlar əsassız və mümkünüzdür".

Deputat qeyd edib ki, biz istənilən halda ömürlük, ölkə rəhbərinin yüksək diplomatik məharəti, hadisələrə çevik münaqişəyə girmək və onları öz xeyrinə həll etmək kimi nadir xüsusiyyətləri sayəsində Azərbaycan bütün mübarizələrdən qalib çıxacaq: "Hayastan sülh sazişi bağlayarkən Prezident İlham Əliyevin şərtləri ilə razılaşmağa məcbur qalacaq. Nəticədə Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda suverenliyimiz tamamilə təmin olunacaq".

Nəzrin QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Hayastan sülh danışıqlarının irəliləməsində maraqlı deyil

Bu gün Brüsselə keçirilən üçtərəfli görüşdə Azərbaycan bir daha qətiyyətli mövqeyini ortaya qoyacaq

Vətən müharibəsində ağır məğlubiyyətdən sonra kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur olan Ermənistan 2020-ci il 10 noyabr Bəyanatından irəli gələn öhdəlikləri yerinə yetirməkdən boyun qaçırdı. Müharibədən ötən üç ilə yaxın müddətdə üçtərəfli Bəyanatın şərtlərini pozan Hayastan bununla yanaşı, müxtəlif vaxtlarda təxribatlara da əl atır.

Laçın yolunda Ermənistanla şərti sərəhdə Azərbaycan tərəfindən nəzarət-buraxılış məntəqəsinin qurulmasına qədər Laçın - Xankəndi yolundan statusuna uyğun istifadə etməməsi, bu yolla müxtəlif silah-sursat daşınması, terrorçu dəstələri Qarabağa keçirməsi, mina terrorunu davam etdirməsi, həmçinin qanunsuz erməni hərbi birləşmələrini Azərbaycan ərazilərindən çıxarmaması işğalçı ölkənin sülhdə maraqlı olmadığını göstərən faktlardır.

İkinci Qarabağ savaşında zəfər qazanan ölkəmiz regionda söz, güc sahibinə çevrildi. 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra Cənubi Qafqazda yeni reallıqlar yaranı. Təbii ki, ağır məğlubiyyətdən sonra Hayastanın Azərbaycanla sülh sazişi bağlamaqdan başqa yolu yoxdur. Buna baxmayaraq, regionda sülhün və təhlükəsizliyin bərqərar olmasını istə-

məyən bəzi ölkələr, qüvvələr Ermənistanla dəstək verərək, onu silahlandıraraq yenidən təxribatlara əl atmasına həvəsləndirirlər.

Tarixdən ballıdır ki, ermənilər daim kimlərsə oyuncağına çevrilib, hansısa dövlətə sığınaraq işğalçı siyasəti, təxribatlar həyata keçiriblər.

Vətən müharibəsindən sonra Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin qısa zamanda bağlanmasının həm region, həm də Ermənistan üçün əhəmiyyətli dəfələrlə vurğulansa da, Hayastanı doğru yola gəlməyə qoymayanlar da vardır.

Elo bunun nəticəsidir ki, iki ildən çox müddətdə Azərbaycanla Ermənistan arasında Rusiyanın iştirakı ilə iki Soçi, Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişelin vəsiqəçiliyi ilə 4 Brüssel, bundan başqa, Praqada baş tutan görüşlərin hər birində - danışıqlar masasında

uduzan Hayastan bununla belə sülh müqaviləsinin bağlanmaması üçün əlindən gələni edir. Görüşlərdən dərhal sonra hansısa havada taparaq ona sığınır. Amma hər dəfəsində unudur ki, bu hərəkətlərlə bir yerə çıxma bilməyəcək. Hayastanın ərazi vəziyyətindən çıxış yolu yalnız Azərbaycanla sülh danışıqlarından keçir. Azərbaycanın irəli sürdüyü 5 prinsip əsasında sülh müqaviləsi onu xilas edə bilər.

Erməni rəhbərləri müxtəlif vaxtlarda Azərbaycanla sülhə hazır olduqlarını desələr də, danışıqlar masasına gələndə ölkəmizə qarşı ərazi iddiaları irəli sürür, müəyyən məsələlərdə razılaşmadıklarını deyirlər. Bu, onların xislətini bir daha göstərir.

Mayın 1-dən 4-nə qədər ABŞ-nin Virciniya ştatının Arlington şəhərində Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri arasında görüş keçirilib. Nazirlər hazırkı vəziyyətlə bağlı fikirlərini bölüşüb, münasibətlərin normalaşması ilə bağlı mövcud məsələlərə dair mövqelərini bildirdilər. Sülh və Dövlətlərarası Münasibətlərin Qurulması haqqında ikitərəfli Saziş layihəsinin bəzi maddələri üzrə qarşılıqlı razılıq əldə edib, eyni za-

manda bəzi əsas məsələlər üzrə mövqelərin fərqli olaraq qaldığını qəbul ediblər.

Prezident İlham Əliyev mayın 3-də Şuşada Ümümmillik Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş "Böyük Avrasiya geosiyasətinin formalaşması" keçmişdən bu günə və gələcəyə mövzusunda dördüncü beynəlxalq konfransda sualı cavablandıraraq Vaşinqton görüşünə də toxunub. Dövlət başçısı bildirib ki, eğer Ermənistan sülh istəmirsə, sülh olmayacaq: "Tarixdən bilirik ki, sülh sazişini imzalamaq ölkələr də vacibdir. Bu, nə Ermənistan, nə də region üçün yaxşı olmayacaq. Əlbəttə ki, Azərbaycan üçün də yaxşı olmayacaq. Buna görə də biz hələ də ümid edirik ki, onlar məntəqli davranacaqlar, sabiq Minsk qrupu fəaliyyətində olan işğal zamanı istifadə etdikləri taktikadan istifadə etməyəcəklər".

Ölkə rəhbəri eyni zamanda qeyd edib ki, Azərbaycan Ermənistanla sülh sazişinin layihə variantının dörd nüsxəsini, dörd yeni variantını göndərmiş və onlar öz qeydlərini bildirdilər: "Biz onların sərəhinə qarşı qırx gündən çoxdur ki, gözləyirdik. Biz bu şərhə, sadə-

cə, bir həftə bundan əvvəl aldım. Bu da Vaşinqtondakı görüşdən əvvəl idi, çünki onlar onsuz da Vaşinqtondakı görüşün mənasız olduğunu başa düşdülər. Lakin bizim bu şərhələrdə gördüklərimiz yenə də Azərbaycan qarşı ərazi iddialarıdır. ABŞ və Avropa İttifaqının rəsmiləri ilə çoxsaylı danışıqlarımda Ermənistanla ABŞ-yə tamamilə aydın idi ki, burada iki istiqamətli yanaşma olmalıdır. Birincisi, Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin normalaşdırılması, ikincisi, Azərbaycan hökuməti və Qarabağın erməni icması ilə danışıqlar. Buna görə də sülh sazişinin mətninə mövcud olmayan qondarma "Dağlıq Qarabağ Respublikası" nı salmaq üçün istənilən cəhd qeyri-məhsuldardır".

Bu gün isə Brüsselə növbəti üçtərəfli görüşün baş tutacağı gözlənilir. Bu barədə Avropa İttifaqı Şurası məlumat yayıb. Bu müzakirələrə iyunun 1-də Kişinyovda keçiriləcək Avropa Siyasi Birliyinin sammiti çərçivəsində Fransa Prezidenti Emmanuel Makron və Almaniya kansleri Olaf Şolts görüşü də əlavə olunacağı bildirilib.

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi isə məsələ ilə bağlı qeyd edib

ki, Azərbaycan tərəfi ötən il baş tutmamış və Aİ Şurasının prezidenti Şarl Mişelin təşəbbüsü və iştirakı ilə may ayında yenidən bərpə olunması planlaşdırılan Brüssel görüşünə razılıq verib.

Eyni zamanda Kişinyovda Avropa Siyasi İcmasının növbəti iclası çərçivəsində Fransa Prezidenti və Almaniya Kanslərinin iştirakı ilə Azərbaycan və Ermənistan liderləri arasında görüş keçirilməsi təklif olunub. Azərbaycan öz növbəsində Brüssel formatını əvəz etməmək və bu formatı dəyişdirməmək şərtlə Kişinyovda qeyri-formal görüşdə Azərbaycan tərəfinin iştirakının mümkün olduğunu bildirib. Bununla yanaşı, sözügedən görüşün təfərrüatları barədə müfəssəl məlumat verilmədiyi nəzərə alınaraq, Kişinyov görüşündə iştirakı dair yekun razılıq hələlik mövcud deyil.

Danışıqlardan öncə Ermənistanın havadarlarının fitvası ilə təxribatlara əl atması artıq önəməyə çevrilib. Son hadisələr də bunu bir daha göstərir. Mayın 10-dan başlayaraq Ermənistanın Basarkeçər rayonunun Zod istiqamətindəki bölmələri zərbə PUA-ları, minatırlar, D-30 topları tətbiq etməklə Azər-

baycan Ordusunun üzvəz yerləşməsinə mövqelərini atəşə tutublar. Təxribatlar nəticəsində iki hərbiçimiz şəhid olub.

Cavab tədbirləri olaraq Azərbaycan düşməni PUA-larının komanda-qaragah məntəqəsinə, minatırlar qrupu və avtomobil texnikasına məhv edib.

Ermənistan bu əməlləri ilə sülh gündəliyinin irəli aparılmasında maraqlı olmadığını bir daha göstərir.

Bununla belə törətdiyi təxribatların layiqincə cavabını alan, "dəmir yumruq"u dadan Ermənistan hər dəfə danışıqlar masasına möğlubl edilmiş vəziyyətdə, məyus şəkildə oturur. Ermənistanın ağır durumdakı çıxışı yolu Azərbaycanın 5 prinsipi əsasında sülh müqaviləsinin imzalanmasıdır. Sülh prosesini təxirə salmaq, gecikdirmək üçün müxtəlif yollara əl atmaq, hiyyəçilərə üz tutmaq Ermənistanla ziyandan başqa heç nə verməz.

Ermənistan anlamalıdır ki, onun mövcudluğu Azərbaycanla sülhdən keçir.

Əsmar QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Hərbi attaşələr Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatı barədə məlumatlandırılıb

Mayın 13-də Müdafiə Nazirliyinin Beynəlxalq Hərbi Əməkdaşlıq İdarəsində Azərbaycan Respublikasının akkreditə olunmuş xarici hərbi attaşələr və beynəlxalq təşkilatların ölkəmizdəki nümayəndələri üçün brifinq keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, brifinqdə çıxış edən Beynəlxalq Hərbi Əməkdaşlıq İdarəsinin rəisi general-mayor Hüseyn Mahmudov mayın 10-dan başlayaraq Ermənistan silahlı qüvvələri bölmələrinin Basarkeçər rayonunun Zod istiqamətində yerləşən mövqelərindən Azərbaycan Ordusunun üzvü mövqelərini müxtəlif növ atıcı silahlardan intensiv atəşə tutmaqla qəsdən təxribat törətməsi barədə xarici ölkələrin hərbi nümayəndələrinə ətraflı məlumat verib.

Bildirilib ki, mayın 11-i və 12-də qarşı tərəf təxribatlarını genişləndirərək vəziyyəti daha da gərginləşdirmək məqsədilə iriçaplı silahlar, minaatanlar, daha sonra isə D-30 toplarından

istifadə etməklə mövqələrimizi intensiv atəşə tutub. Qeyd edilib ki, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycan Ordusunun Kəlbəcər rayonu ərazisindəki bir neçə mövqeyinə qarşı müxtəlif istiqamətlərdən zərbə PUA-ları da tətbiq edilib.

Xarici nümayəndələrə Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatlarını əks etdirən videogörüntülər təqdim olunub. Nümayəndələri maraqlandıran suallar cavablandırıldıqdan sonra onlara PUA-ların qalıqları öyanı nümayiş etdirilib.

Quru Qoşunları komandanı türkiyəli nümayəndə heyəti ilə görüşüb

Müdafiə nazirinin müavini - Quru Qoşunların komandanı general-leytenant Ə.Əfəndiyev ölkəmizdə səfərdə olan Türkiyə Respublikası Milli Müdafiə Universitetinin rektoru, professor Erhan Afyoncunun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, general-leytenant Ə.Əfəndiyev qonaqları salamlayaraq onları ölkəmizdə görməkdən məmnun olduğunu bildirdi. Nazir müavini Azərbaycan ilə Türkiyə arasında həyata keçirilən ikitərəfli hərbi əməkdaşlığın dostluq və qarşılıqlı münasibətləri üzərində qurulduğunu xüsusi vurğulayıb.

Görüşdə qarşılıqlı əməkdaşlıq çərçivəsində hərbi təhsilin daha da genişləndirilməsi, eləcə də qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra mövzular ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Daha sonra qonaqlara Quru Qoşunları Komandanlığının yaranma tarixi və əsas fəaliyyət istiqamətləri barədə brifinq təqdim olunub. Sonda Quru Qoşunlarının Döyüşü İdarəetmə Mərkəzinə gələn türkiyəli nümayəndə heyətinə mərkəzlə bağlı zəruri məlumatlar verilib.

Hərbi Hava Qüvvələrində təkmilləşdirmə kursunun ilk buraxılış mərasimi keçirilib

Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin göstərişinə əsasən ordu sıralarında xidmət edən hərbi qulluqçuların hazırlıq səviyyəsinin və bölmələrin döyüş qabiliyyətinin daha da artırılması istiqamətində görülən işlər davam edir.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, cari ilin döyüş hazırlığı planına uyğun olaraq Hərbi Hava Qüvvələrinin (HHQ) Təlim və Tədris Mərkəzində bölük (batariya) komandiri, aviasiya manqa komandiri və ona bərabər vəzifələrə təyin olunaçaq namizədlərin, eləcə də bu vəzifələrə təyin edilmiş hərbi qulluqçuların

təkmilləşdirmə kursunun ilk buraxılış mərasimi keçirilib. Əvvəlcə xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin və ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi birdeqiqəlik sükutla anılıb. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni ifa olunub. Mərasimdə çıxış edən məzunlara Hərbi Hava Qüvvələrinin komandanının təbriklərini çatdıraraq hərbi qulluqçuların

peşəkərlilik səviyyəsinin yüksəldilməsi və döyüş qabiliyyətinin artırılmasında bu cür kursların əhəmiyyətindən danışaraq zabitlərə gələcək xidmətlərində uğurlar arzulayıb.

Məzunlara sertifikatlar təqdim olunduqdan sonra kurs birincisi tərəfindən yaş kəmərinə rəsmi emblem vurulub.

Sonda şəxsi heyətin tribuna önündən təntənəli keçidi olub.

İsveçli səyyahlar Ağalı kəndində yaradılan şəraitlə tanış olublar

İsveçin beynəlxalq səyahətçilər elitasının cəmləşdiyi "Club 100" təşkilatının geniş heyəti işğaldan azad olunmuş və Azərbaycan dövləti tərəfindən yenidən bərpa edilmiş Zəngilan rayonunun Ağalı kəndinə səfər edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Füzuli-Xocavənd-Ağdam-Kəlbəcər-Laçın-Zəngilan-Cəbrayıl marşrutu üzrə hərəkət edən səyahətlərin azad olunan ərazilərə səfərinin növbəti dayanacağı Ağalı olub. Ağalı kəndinə gələn səyahətlər Şərqi Zəngəzur İqtisadi Rayonuna daxil olan Zəngilan rayonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəliyinin əməkdaşı qarşılayıb. Səyahətlərə Zəngilan rayonu barədə məlumat verilib. Bildirilib ki, Zəngilan 27 il müddətində düşmən işğalında qalıb, şəhər mərkəzi ilə bərabər, 5 qəsəbə və 79 kənd tamamilə yerlə-yeksan edilib. Rayon əhalisi öz doğma yurdundan didərgin düşərək məcburi köçkün olub. Yaşayış yerləri, tarixi, mədəni və dini abidələr dağıdılıb.

Həmçinin erməni işğalı zamanı Zəngilan ekoloji terrora məruz qalıb, flora və faunaya qarşı cinayət törədilib. Yaşı 300 ildən çox olan palıd, çinar ağacları, hektarlarla qoz ağacları, digər yaşılqlar məhv edilib.

Bildirilib ki, 2020-ci il sentyabrın 27-də düşmənin növbəti təxribatına qarşı Azərbaycan Ordusunun başladığı "Dəmir yumruq" əməliyyatı nəticəsində Zəngilan erməni işğalından azad edilib. 27 il düşmən əsarətində qalan Zəngilan artıq üç ildir çiçəklənməyə başlayıb. Bu günə kimi Ağalı kəndində 86 ailə olmaqla, 420 sakin doğma yurduna qovuşub. Ağalı kəndində 200 evin inşasına başa çatdırılıb, uşaq bağçası, məktəb və bir neçə inzibati bina inşa edilib. Həmçinin kənddə daha 150 evin, o cümlədən ikimərtəbəli, üçmərtəbəli mənzil tipli evlərin tikilməsi də planlaşdırılır. Bundan başqa, Zəngilan şəhərində və bir neçə kənddə yaşayış məhəllələrinin və digər infrastrukturun təməli qoyulub.

Qeyd edilib ki, Ağalı kəndində əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması üçün məşğulluq məsələləri, sakinlərin işlə təmin edilməsi dövlət qurumlarının xüsusi nəzarətindədir. Həmçinin səyahətlər Zəngilan ərazisindən keçən Horadiz-Ağbənd dəmir yolu, Əhmədboyu-Horadiz-Mincivan-Ağbənd avtomobil yolunun tikintisinin sürətlə davam etdirilməsi barədə məlumatlandırılıb. Diqqətə çatdırılıb ki, Zəngilanı beynəlxalq nəqliyyat-logistika mərkəzinə çevirmək üçün

2021-ci ilin aprel ayından tikintisinə başlanılan Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanı Türkiyə və Azərbaycan prezidentləri tərəfindən açılıb. Səyahətlərin diqqətinə çatdırılıb ki, Zəngilanın yenidən qurulmasında ilk vacib məsələlərdən biri də ermənilərin işğal illərində zərər vurduğu ekosistemin bərpasıdır. Zəngilanın Bəsitçay hövzəsi boyunca yerləşən təbii çinar meşəsi Av-

ropanın ən böyük, dünyanın isə ikinci ən böyük çinar meşəsi idi. Lakin Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycana qarşı işğalçı siyasəti nəticəsində çinar meşələrinə də ekosisistməyə həyata keçirilib. Rayon ərazisində zərər vurulmuş ekosistemin bərpası üçün 20000 çinar ağacı və 1000 kiloqrama yaxın palıd toxumu ekilib. Təbii potensialın olmasını nəzərə alaraq, rayonda həm dayanıqlı kənd təsərrüfatının, həm də turizm sahəsinin, xüsusilə ekoturizm və kənd turizminin inkişafına tökan verə biləcək sahələrin inkişafı nəzərdə tutulub. İstər kənd təsərrüfatının inkişafı, istərsə də turizm potensialının istifadəsi burada yaşayan əhalinin məşğulluğuna müsbət təsir edəcək.

Daha sonra səyahətlər kənddə yaradılan infrastrukturla tanış olublar.

İsveçli səyyahlar Xudafərin körpüsündə

Ölkəmizdə səfərdə olan isveçli beynəlxalq səyahətçilər işğaldan azad edilmiş ərazilərə səfərləri çərçivəsində Cəbrayıl Xudafərin körpüsü ilə tanış olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Club 100"un İdarə Heyətində təmsil olunan Bengt Hildebrand rəhbərlik etdiyi səyahətlərə 44 günlük Vətən müharibəsində Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli ordumuzun böyük qəhrəmanlığı nəticəsində azad olunan Cəbrayıl şəhəri, o cümlədən Xudafərin körpüsü barədə, həmçinin Ermənistan silahlı qüvvələrinin qədim yurd yerlərimizdə törətdiyi vəhşiliklər və cinayət izləri haqqında məlumat verilib.

Bildirilib ki, ümumdünya əhəmiyyətli tarixi hadisələrlə bağlılığına, gözəl landşaftla ümumiyyətlə, yüksək memarlıq-mühəndis həlli və digər xüsusiyyətlərinə görə Xudafərin körpüsü Azərbaycan memarlığının universal dəyərli abidələridir. Tarixən İpək yolunun üzərində yerləşən körpülərdən biri 15, digəri 11 aşırımlıdır. XII-XIII əsrlərin yadigarı olan körpülər orta əsrlərdə Azərbaycanda yüksək sənətkarlığın inkişafından xəbər verir. Diq-

qətə çatdırılıb ki, digər ərazilər kimi bu yerlər də dağıntılara məruz qalıb, işğal illərində evlər talan, təbii abidələr ermənilər tərəfindən təhqirə məruz qalıb, məscidlər heyvan tövəsi kimi istifadə olunub, qəbirlər qazılaraq dağıdılıb.

Vurğulanıb ki, işğaldan azad edildikdən sonra Şərqi Zəngəzurda həyat canlanmağa başlayıb və ölkəmiz tərəfindən mühüm layihələr icra edilir.

Qonaqlar Xudafərin körpüsünün yanında çay süfrəsi arxasında söhbət edib, səfər təəssüratlarını bölüşüblər.

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Buxarestdə Azərbaycan-Rumıniya Hökumətlərarası Müştərək Komissiyasının 7-ci iclası keçiriləcək

Rumıniyanın paytaxtı Buxarest şəhərində Azərbaycan və Rumıniya hökumətləri arasında ticarət-iqtisadi əlaqələr və elmi-texniki əməkdaşlıq üzrə müştərək komissiyanın 7-ci iclasının keçirilməsi nəzərdə tutulur.

bildirilib. Görüşdə Azərbaycan və Rumıniya əlaqələrinin daim inkişaf edərək bu gün strateji tərəfdaşlıq səviyyəsində olduğu vurğulanıb. Ötən dövrdə ikitərəfli əməkdaşlığın genişlənməsinə xidmət edən 61 sənədin imzalandığı bildirilib. İqtisadi əlaqələrin inkişaf etməkdə olmasının növbəti göstəricisi kimi, ötən il də iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsində 2,4 dəfə artımın qeydə alındığı bildirilib. Azərbaycan və Rumıniya hökumətləri arasında müştərək komissiyanın müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq əlaqələrinin genişlənməsinə xidmət edən fəaliyyətlərindən bəhs olunub.

İkitərəfli əməkdaşlıq məsələlərinə dair fikir mübadiləsi aparılıb, hökumətlərarası komissiyanın Buxarestdə keçiriləcək növbəti iclasına hazırlıq məsələləri müzakirə olunub.

Bu barədə komissiyanın Azərbaycan tərəfindən həmsədri, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayevlə Rumıniyanın ölkəmizdəki səfiri Vasile Soarenin görüşündə

Qeyri-neft məhsullarının ixracında artım dinamikası yüksəkdir

İqtisadi islahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin açıqladığı məlumatlara görə, cari ilin yanvar-mart aylarında ölkəmizdə 7,7 milyard dollarlıq mal ixrac olunmuşdur. Qeyri-neft sektoru üzrə ixracın dəyəri 912,2 milyon dollar olmaqla 2022-ci ilin üç ayı ilə müqayisədə 23,2 faiz artmışdır.

İlk rüb ərzində spirtli və spirtsiz içkilərin ixracı 6,9 dəfə, şəkər ixracı 28,6 faiz çoxalmışdır. Aqrar və aqrar sənaye məhsulları üzrə birgə ixracın statistik dəyəri 178,9 milyon dollar olmuşdur. Bu dövr ərzində ixrac edilən meyvə-tərəvəz aqrar məhsullar qrupunun 92,4 faizini təşkil etmişdir. Qeyri-neft-qaz ixracının tərkib hissəsində əhəmiyyətli yer tutan aqrar-sənaye məhsullarının yaratdığı dəyər ötən ilin müvafiq dövründən 56,3 faiz çoxdur.

Hesabat dövründə ixracda enerji birinci, meşə findığı ikinci, ilkin formalı polipropilen isə üçüncü yerdə qərarlaşmışdır. Cari ilin birinci rübü ərzində Türkiyəyə 339,9 milyon, Rusiya Federasiyasına 200,7 milyon, Gürcüstanla 109,2 milyon, İsviçərə Konfederasiyasına 29,7 milyon, Qazaxıstana isə 27,6 mil-

yon dollarlıq qeyri-neft məhsulları ixrac olunmuşdur.

Mart ayının qeyri-neft ixracı 261 milyon dollar təşkil etmişdir. Ay ərzində yeyinti məhsulları üzrə ixrac 52,2 milyon dollar, qeyri-yeyinti məhsulları üzrə isə 208,8 milyon dollara bərabər olmuşdur. Həmin ay qeyri-neft sektoruna aid ən çox mal ixrac edilən ölkələrin siyahısında Türkiyə birinciyə yüksəlmiş, Rusiya Federasiyası ikinci, Gürcüstan isə üçüncü olmuşdur.

Yanvar-mart ayları üzrə hazırlanan qeyri-dövlət ixracatçı subyektlərin reytingində ilk onluqda bu şirkətlər təmsil olunurlar: "MKT İstehsalat Kommersiya" MMC, "Azərbaycan İnterneysn Mayninq Kompani Limited Şirkəti" nin Azərbaycan Respublikasındakı nümayəndəliyi, "STP Global Cable" MMC, "Baku Steel Company" QSC, "P-Aqro" MMC, "Azərbaycan Şəkər İstehsalat Birliyi" MMC, Şirinov Elvin Valeh oğlu, "Mors Trading" MMC, "Almeyvə" MMC, "Khan-El" MMC. Qeyri-neft sektoru üzrə ixrac əməliyyatlarında iştirak edən dövlətə məxsus şirkətlərin siyahısına isə "Azərenerji" ATSC başçılıq edir. Daha sonra siyahıda bu şirkətlər var: ARDNŞ-nin "Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi", "Socar Polymer" MMC, "AzərAluminium" MMC, "AzerGold" QSC,

"Azərpambiq Aqrar Sənaye Kompleksi" MMC, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC, "Şəki Şorab" MMC, "ASK Tütün" MMC.

Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyi ("Azərkosmos") tərəfindən dünyanın 40 ölkəsinə 5,4 milyon dollar dəyərində xidmət (peyk telekommunikasiya xidmətləri və optik peyk xidmətləri) ixrac edilib. Agentliyin xidmət ixracından əldə etdiyi gəlir onun ümumi gəlirlərinin 80 faizinə bərabərdir. Təkcə mart ayında agentlik tərəfindən dünyanın 39 ölkəsinə 1,8 milyon dollar dəyərində xidmət göstərilib. İlin birinci rübü ərzində peyk telekommunikasiya və optik

peyk xidmətlərinin ixracının ilk beşliyində 1,2 milyon dollarla Birləşmiş Krallıq, 1 milyon dollarla Lüksemburq, 805,7 min dollarla Fransa, 446 min dollarla BƏƏ və 252,5 min dollarla Almaniyə qərarlaşıb.

Aprel ayı ərzində "Bir Pəncərə" İxrac Dəstək Mərkəzi üzərindən 24,6 milyon dollar dəyərində qeyri-neft məhsulları ixracı həyata keçirilib. Ay ərzində mərkəzə 136 müraciət daxil olub. Qeyd edilən dövr ərzində fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən qiymətli metallar, pambıq məhsulları, pambıq qiymətli, kəpə, yağ, pendir, ayran, qənnadı məmulatları, limonad, nar, alma və qarışıq şirələr, çaxır, narşorab, dondurma, iribuyuzlu heyvanların

dondurulmuş mədəsi, akvakultur üsulu ilə yetişdirilmiş balıqların kürüsü və dondurulmuş öti, gips daşı, tibbi zəli, diyircəklə yastıq, polad boru, polad kvadrat postah, polad armatür yayması ixrac edilib. Adı çəkilən məhsullar arasında qiymətli metallar, polad boru, pambıq məhsulları, süd məhsulları, meyvə şirələrinin ixracı daha çox olub. Bizim məhsulları daha çox alanlar arasında İsviçərə, Gürcüstan, Türkiyə, Rusiya, ABŞ, BƏƏ, Türkmənistan, Tacikistan, Tatarıstan, Almaniyə, İraq, Çin, Moldova, Qazaxıstan, İtaliya, Özbəkistan kimi ölkələr var.

Rüstəm KAMAL, Azərbaycan

Əməkhaqqının birgə maliyyələşdirilməsi proqramı üzrə son 4 ayda daha 986 şəxsə iş yerlərinə göndəriş verilib

Proqram üzrə 683 işəgötürənlə əməkdaşlıq çərçivəsində artıq 2146 nəfər işlə təmin edilib

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Məşğulluq Agentliyinin icra etdiyi "İşəgötürənlə birgə işçilərin əməkhaqqının maliyyələşdirilməsi" proqramı üzrə son 4 ayda daha 986 şəxsə iş yerlərinə göndəriş verilib.

nın bir hissəsi Dövlət Məşğulluq Agentliyi tərəfindən maliyyələşdirilir. Bu da həmin işçilərin məşğulluğunun təminatına şərait yaratmaqla müvafiq işəgötürənlərə dəstək məqsədini daşıyır.

2020-ci ilin son aylarında icrasına başlanan proqram üzrə ötən dövrdə 683 (o cümlədən bu ilin yanvar-aprel ayları ərzində 198) işəgötürənlə əməkdaşlığa başlanıb.

Həmin işəgötürənlərlə əməkdaşlıq müqavilələri əsasında ötən dövrdə artıq 2146 nəfər işlə təmin edilib.

Onlardan 732 nəfəri artıq müvafiq vakansiyalar üzrə işlə təmin olunub və digərlərinin də işlə təminatı prosesi aparılır. Proqram üzrə işlə təmin edilənlərin bir il ərzində əməkhaqları-

Azərbaycanın ekologiyası: problemlər və onların həlli yolları

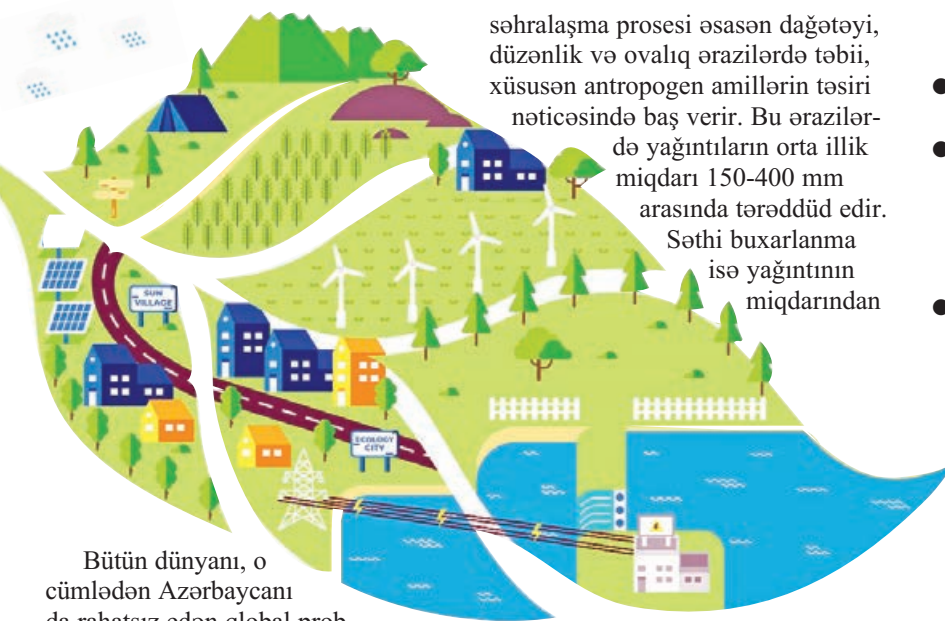
Bu gün dünyada yaranan ekoloji problemlərin əsasında global iqlim dəyişmələri, torpaqların deqradasiyası, ərzaq təhlükəsizliyi və onların yaratdığı fəsadlar durur. Qlobal iqlim dəyişmələri fonunda yaranan global istiləşmə aridliyin artmasına, torpaqların deqradasiyasına, biomüxtəlifliyin azalmasına, torpaqların deqradasiyası isə səhrələşməyə səbəb olur.

Dünya rahatlıq edən global problemlərdən biri də iqlim dəyişmələri və onun fəsadlarıdır. Məhz buna görə BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyası yaradılmışdır. Azərbaycan da 1995-ci ildən bu konvensiyanın üzvüdür.

İqlim dəyişmələrinin insan həyatının bütün fəaliyyət sahələrinə təsirinin öyrənilməsi və bu təsirlərə qarşı müəyyən tədbirlərin görülməsi öz aktuallığı ilə digər prioritet problemlərdən seçilir. BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının üzvü kimi Azərbaycan özünün antropogen mənşəli parnik qazları tullantılarının inventarlaşdırılmasını aparmış, ölkədə istifadə olunan karbon balansına görə emissiya olunan CO₂-nin və digər qazların maksimum miqdarını hesablamışdır.

İqlim dəyişmələrinin fəsadlarının aradan qaldırılması üçün adaptasiya tədbirləri işlənib hazırlanmışdır. Bəs adaptasiya nədir?

Adaptasiya - iqlim dəyişmələrinin fəsadlarının aradan qaldırılması üçün müəyyən tədbirlərin həyata keçirilməsini nəzərdə tutur. Buna məarifləndirmə, iqlim dəyişmələrinin təsirinin öyrənilməsinə professional hazırlıq, həmçinin quraqlığa davamlı bitkilərin öklməsi, sahil zonasının müdafiəsinin gücləndirilməsi daxildir. Adaptasiyada ilk addım iqlim dəyişmələrinin təsirinə nəyin və hansı formada məruz qalmasını təyin etməkdir.

Bütün dünyanı, o cümlədən Azərbaycanda da rahatlıq edən global problemlərdən biri də torpaqların deqradasiya problemdir. Bura torpaqların eroziyası, şoranlaşma və son nəticə olaraq səhrələşmə problemi daxildir. Səhrələşmə isə torpağın və bitki örtüyünün deqradasiyası, onların bioloji və iqtisadi məhsuldarlığının azalması və ya tamamilə itirilməsi deməkdir. Səhrələşmə zamanı məhsuldarlıq fəlakətli dərəcədə aşağı düşür, mal-qara tələf olur, su mənbələri quruyur, ökin sahələri şoranlaşır, qumluqlar yaşayış yerlərinə doğru "hərəkət" edir, nəticədə yoxsulluq, aclıq və xəstəliklər baş verir.

Hazırda səhrələşmənin arealı çox sürətlə genişlənir: bir deqradasiya sahəsi 20 ha məntəbət torpaq sahəsi səhraya çevrilir. İl ərzində isə bu rəqəm 6 milyon hektara çatır. Planetimizdə 3,6 milyard hektar sahə səhrələşməyə məruz qalmışdır. Bu, Avropanın ərazisindən üç dəfə böyükdür və ya Yer kürəsi sahəsinin dörd-də biri qədərdir. Bütün qitələrdə (Antarktida istisna olmaqla) - dünyanın 110 ölkəsində mövcud olan səhrələşmə daha çox Avstraliyada, Afrikada, Avrasiyada getmişdir.

Səhrələşmə prosesi Azərbaycanı da yan keçməmişdir. Ölkəmizdə

səhrələşmə prosesi əsasən dağətəyi, düzənlik və ovalıq ərazilərdə təbii, xüsusən antropogen amillərin təsiri nəticəsində baş verir. Bu ərazilərdə yağıntılardan orta illik miqdarı 150-400 mm arasında tədriidədir. Səthi buxarlanma isə yağıntının miqdarından

3-4 dəfə artıqdır. Azərbaycan ərazisində səhrələşmənin arealları əsasən Ağsəhrə yarımadası, Kür-Araz ovalığı, Naxçıvan Muxtar Respublikası regionlarıdır.

Bələ olan halda ölkəmizdə səhrələşmə ilə mübarizə istiqamətində hansı tədbirlər həyata keçirilməlidir? İlk növbədə:

- Səhrələşmiş ərazilərin inventarlaşdırılması və xərətələşdirilməsi;
- Səhrələşmə proseslərinin uzunmüddətli ekoloji monitorinqini təşkil etmək (bura hidrometeoroloji, aqrokimyəvi, bioloji, hidroloji stansiyaların nəzarəti, ərazinin aerokosmik şəkillərinin çəkilməsi də daxildir);
- Təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə etmək, otlalardan istifadəyə nəzarət;
- Meliorasiya işlərinin həmçinin fitomeliorasiya işlərinin aparılması;
- Su ehtiyatlarından səmərəli istifadə və onların genişləndirilməsi;
- Əkinçilikdə torpaqlardan düzgün istifadə, aqrotexniki qaydaya riayət edilməsi;
- Otlalığın fitomeliorasiyası, həmçinin səhrələşmiş ərazilərdə qum-

sallıqları bərkidən bitkilərin öklməsi;

- Biomüxtəlifliyin qorunmasının təşkil edilməsi;
- Səhrələşməyə dair fundamental tədqiqat işlərinin aparılması, səhrələşmənin dinamikasına nəzarət, səhrələşmə ilə bağlı proqnozların verilməsi;
- Səhrələşmə ilə mübarizədə sosial-iqtisadi mexanizmlərdən istifadə və beynəlxalq əməkdaşlığın rolunun artırılması.

Səhrələşmə prosesi həm də ona görə çox ciddi problem sayılır ki, o, nəticə etibarilə məhsuldarlığın son dərəcə aşağı düşməsinə və nəticədə ərzaq qıtlığına səbəb olur. ərzaq təhlükəsizliyinin təminatı isə, məlum olduğu kimi, dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biridir. Ona görə də səhrələşmə probleminin həlli milli, iqtisadi, sosial, demografik və ekoloji faktorların geniş spektrini əhatə edir.

ərzaq təhlükəsizliyinə nail olmaq üçün Azərbaycan hökuməti iki mərhələdən ibarət strategiyasının həyata keçirilməsini öhdəsinə götürür:

1. İslahatlar aparıldığı müddətdə ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üçün qısamüddətli və ortamüddətli keçid tədbirlərinin tətbiqi. Bu, əsasən özəl fermer təsərrüfatçılığının və sahibkarlığa kömək göstərilməsi vasitəsilə təmin edilir. Həmin mərhələdə tədbirlərin 8 istiqamətdə aparılması nəzərdə tutulur: müvafiq qanunların həyata keçirilməsinə nəzarət; gözənilən ilkin nəticələrin əldə edilməsi üçün lazım olan bütücdə ayrılmalarının dəqiqləşdirilməsi; ərzaq istehsal sahəsində müvafiq vergi güzəştlərinin tətbiqi məsələsinə baxılması; qida məhsullarının istehsalı, emalı və satışı üçün kreditlərin alınmasına kömək göstərilməsi; qida məhsulları istehsalçıların

Talış kəndində özünüməşğulluq proqramına cəlb edilən sakinlərə aktivlər verilib

İşğaldan azad olunmuş yurd yerlərimizə Böyük Qayıdış proqramı üzrə görülmüş Çərçivədə Tərtər rayonunun Talış kəndində də sakinlərin məşğulluğunun təminatı işləri davam edir.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Məşğulluq Agentliyi tərəfindən özünüməşğulluq proqramına cəlb edilən Talış kənd sakinlərindən 7 nəfərinə mal və materiallar formasında aktivlər təqdim edilib.

Verilmiş aktivlər hesabına onlar maldarlıq üzrə təsərrüfatlarını yaradıblar. Daha iki kənd sakini də yaxın günlərdə arılıq və qəssablıq fəaliyyət istiqamətləri üzrə aktivlərə təmin ediləcək.

Qeyd edək ki, Talış kəndinə köçürülən ailələrin hər biri ilə Dövlət Məşğulluq Agentliyinin nümayəndələri tərəfindən görüşlər keçirilərək, təhlillər aparılmaqla, kənd sakinlərindən 44 nəfər agentlik tərəfindən aktiv məşğulluq proqramları ilə əhatə olunub. Onlardan 29 nəfər qurumun dəstəyi ilə işlə təmin olunub. Daha bir qrup sakinin də məşğulluğunun təminatı üçün işlər davam edir.

Kənddə özünüməşğulluq proqramına cəlb edilən sakinlər üçün ilkin mərhələdə Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi (KOBİA) ilə birgə biznes təlimlər təşkil olunub. Ərazidə fəaliyyət göstərən müəssisələr müəyyən edilib, vakansiya tələbləri öyrənilib. Həmin işəgötürənlərlə "İşəgötürənlə birgə işçilərin əməkhaqqının maliyyələşdirilməsi" proqramı üzrə əməkdaşlıq edilməsi üçün işlər də aparılır. Bu proqramla cəlb olunaacaq sakinlərin əməkhaqqının bir hissəsi Dövlət Məşğulluq Agentliyi tərəfindən ödəniləcək ki, bununla proqram sakinlərin məşğulluğu ilə yanaşı, ərazidəki işəgötürənlərə də dəstək olacaq.

Eləcə də kənd sakinlərindən bir qisminin yeni peşələrə yönəlmələri məqsədilə onlar üçün peşə hazırlığı kurslarının təşkili nəzərdə tutulub.

Neft ucuzlaşdı

Londonun ICE ("InterContinental Exchange Futures") birjasında "Brent" markalı neftin bir barelinin qiyməti 0,81 dollar azalaraq 74,17 dollar olub.

Nyu Yorkun NYMEX ("New York Mercantile Exchange") birjasında "Light" markalı neftin bir barelinin qiyməti isə 0,83 dollar ucuzlaşaraq 70,04 dollar təşkil edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, "Azeri Light" markalı neftin də bir barelinin qiyməti 0,79 dollar azalaraq 78,04 dollar olub.

Xatırladaq ki, Azərbaycan neftinin bir barelinin ötən il ərzində maksimum qiyməti martın 9-da (135,99 dollar) qeydə alınmışdı.

ŞUŞA Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtıdır

● Qarabağ Azərbaycandır!

Qarabağda yenə çal-çağırdır. Günlərdir ki, Şuşada göyde ulduz, yerdə gül-çiçək insanların üzünə gülür. Bu torpağın xilaskarı Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev yenə Şuşadaydı. Cənnətməkəna yenidən həyat verir. Qələbəmizin rəmzi, qəhrəmanlıq qalası Şuşa toparlanır, canlanır, qəddini düzəldir. Dağılmış binalara can, sahəbəsiz evlərə nəfəs verilir. Yenidən qurulan, gözəlləşən Şuşa dostla fərah, düşmənlə gözəlləşir. Şuşada hər gün bir yeni bina tikilir, hər gün xarabazara çevrilmiş bir bina bərpa olunaraq həyata qaydır. 28 il qaranlıq qərq olmuş Şuşa yenidən işıqlanır. Elə dövlət başçısının, Şuşaya budafəki səfəri də bu yerləri işıqlandıran müəssisənin - "Azərişiq" ASC-nin Şuşa Elektrik Şəbəkələrinin İnnovativ Texnologiyalar Mərkəzinin açılışı ilə başladı. Gözəl məkəna hər səfəri əsl hadisəyə dönan canab Prezidentin budafəki gəlişi də yaddaşlara tarixi hadisə olaraq öz möhürünü vurdu. Fəaliyyətində həmişə xalqə təmasa üstünlük verən Prezident ənənəyə sadıq qalaraq Şuşanın azad olunduğu bu illər arzusunda görülmə işlər haqqında həm xalqə, həm də Ulu Öndərin ruhu qarşısında hesabat verdi.

Hər günü mübarək Şuşa!

Milli-mənəvi dəyərləri hər zaman yüksək dəyərləndirən və tarixi adət-ənənələrimizin yaşadılmasında örnək olan Prezident və ailə üzvlərinin yenidən bərpa olunan Yuxarı Gövhər ağa məscidini ziyarət etmələri adət-ənənələrimizin qorunub saxlanmasına əsl sədaqət nümunəsi kimi dəyərləndirildi.

Hər zaman tarixi abidələrimizin, milli dəyərlərimizin qoruyucusu olan Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü və Heydər Əliyev Fondunun maliyyəvi dəstəyi ilə yenidən bərpa edilən Saatlı məscidinin də bərpa olunduğundan sonra ilk qapısını açan Prezident və onun ailə üzvləri oldu. Hər iki tarixi bina bərpa-dən sonra gözəlliyi ilə göz qamaşdırır.

Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı Şuşada bundan sonra gələn qonaqları "qarşılayan", tarixi mədəni irsimizi qədim çeşnlərdə, ilmələrdə, butalarda, naxışlarda yaşadan, xalqımızın milli keçmişindən xəbər verən Milli Xalça Muzeyinin Şuşa filialı da bura əlavə olundu.

Unikal şəhərdə dövlət başçısının birbaşa nəzarəti altında, onun rəhbərliyi ilə geniş planda, sürətlə abadlıq və quruculuq işləri görülür. Cəmi bir neçə il əvvəl ermənilər rühumuzun paytaxtı Şuşada sərəxş vəziyyətdə "yalnız" gedirdilər. Müvəqqəti qələbədən başı gicallonon düşməndə burada "şeytan yuvası" - "parlament" binasının tikintisini planlaşdırırdı. İndi həmin yerdə beşulduz hotel inşa edilib. Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyev Şuşaya ilk səfərində - 2021-ci il yanvarın 14-də bu

barədə demişdir: "Qondarma rejim böyan etmişdi ki, "Dağlıq Qarabağ respublikası"nın "parlamentini" Şuşa şəhərinə köçürəcəkdilər. Beləliklə, Şuşa şəhərini erməniləşdirmək üçün növbəti cəhd edilməli idi. Bax, bu binanı onlar "Dağlıq Qarabağ respublikası"nın "parlament" binası kimi inşa etməyə başlamışdılar. Ancaq çatdırı bilmədilər. Biz gəldik, bu torpağın sahibləri gəldi, onları buradan qovdu və beləliklə, onların bu çirkin əməlləri həyata keçmədi".

Mayın 10-da dövlət başçısı 2021-ci il avqustun 29-da təməlini qoyduğu Şuşa Hotel-Konqres Mərkəzi Kompleksinin açılışını da etdi. Zəfər yolunun üzərində yerləşən, 2022-ci ildə - "Şuşa ili"ndə karvansaray konsepti əsas götürülən layihəni yerli və xarici şirkətlər həyata keçirib. Mürəkkəb konstruktiv quruluşla malik bina həm klassik, həm də postmodern memarlıq üslubunun sintezi ilə dizayn olunub. Daxili dizayn Azərbaycanın iqliminin, mədəniyyətinin, tarixinin müxtəlifliyini və zənginliyini əks etdirir. Şuşa Hotel-Konqres Mərkəzi Kompleksinin xarici görünüşündə ornamentallı kompozisiyalar və milli memarlıq elementləri təbii olub. Həmçinin fasadın üzvlənməsində Şuşanın tarixi binalarının tikintisində işlənən yerli daşdan istifadə olunub. Bundan əlavə, mərkəzin evyanları, şimal və cənub fasadları ənənəvi memarlıq quruluşunda, Şuşanın tarixi binalarının - XIX əsrə aid Zöhrəbəyovun evi, Üzeyir Hacıbəyovun evi-muzeyinin tikintisində istifadə olunmuş tax-

ta tərkibli materiallardan (əsasən palıd) hazırlanıb. Binanın fasad örtüyünün üzərində və vestibülün girişinin üzvlüyündə təbii Şuşa daşı ilə hazırlanmış rəlyef işləmələr mövcuddur.

Kompleks fərdi üslubu, yüksək keyfiyyəti və çoxsaylı xidmət növləri ilə fərqlənir. Nadir memarlıq həlli ilə diqqəti cəlb edən, dörd mərtəbədən və zirzəmidən ibarət Şuşa Hotel-Konqres Mərkəzi Kompleksində 154 otaq, konfrans və ziyafət zalı, restoran, hovuz, SPA, fitnes və digər xidmət bölmələri yerləşir.

Şuşada binalar ucaldıqca düşməndə bir qarış da kiçilir. Azad Şuşa bu gün böyük bir tikinti meydançasıdır. Şəhərdə 23 binadən ibarət yaşayış kompleksində sürətlə tikinti işləri davam etməkdədir. Dövlət başçısı Şuşaya budafəki səfəri zamanı daha bir 17 binalıdan ibarət yaşayış kompleksinin təməlini qoydu. Tezliklə şuşalılar bir zamanlar gözyaşı, qorxu, həyəcanla tərkdədikləri, illərlə həsrətini çəkdiyi yurd yerlərinə dönəcəklər. Şuşada körpələr dünyaya gələcək. Valdeynlər "dömir yumruq" küçəsindən keçərkən öz uşaqlarına bu küçənin tarixindən, xalqımızın mənəvi birliyinin simvolu olan "dömir yumruq"un gücündən danışıcaqlar. Zəfər, 8 Noyabr küçələrindən keçərkən 28 il həsrətlə gözlədiyimiz zəfərin qazanılması üçün oğullarımızın göstərdiyi qəhrəmanlıqlardan söhbət açacaqlar. Şuşada yeni dünyaya gələn körpələrə Şuşa uğrunda canını fəda etmiş igidlər

rin adlarını verəcəklər. Atatürk küçəsi hər zaman bu küçədən keçən insanların yaddaşında Türkiyə-Azərbaycan dostluğunun, qaradaşlığının simvolu olduğunu xatırladacaq. Hər zaman xatirəsi rəhmətlə anılan Ulu Öndər Heydər Əliyevin adı daşınan küçə bizə bir ata istəyini, "Oğul, Şuşanı azad et" vəsiyyətini yada salacaq.

Dövlət başçısı dağılıb xarabazara döndürülmüş Şuşanı əbədi olaraq yenidən qurur. Gələcək nəsillər ermənilərin xarabazara çevirdiyi Şuşanı şəkildə, videolentlərdə görəəcəklər. Bunu yaddaşlarda saxlayacaqlar. Ardınca isə ermənilər tərəfindən dağıdılmış Mehmandarovların malikanə kompleksini, Sadıqcanın, Bülbülün ev-muzeylərini, bərpa edilmiş, adı yazmadığımız onlarca tarixi-mədəni abidələrimizin gözəlliyini seyr edib heyran qalacaqlar.

Mayın 10-da Şuşada əsl xalq bayramı idi. Göy üzünü atlan fişənglər nura qor etmişdi. Şuşanın bu gününə yerdə ağaclar, yaşıl çəmənlər, əzəmətli sıldırım qayalar, göyde ulduzlar, ulduza dönmüş səhərlər, bir də bu yurdu canından artıq sevib "Oğul, Şuşanı azad et" vəsiyyətini edən böyük şəxsiyyət Ulu Öndərin ruhu daha çox sevinirdi. Mübarək Şuşam, sevincin, hər gün gözəlləşən, abadlaşan günün mübarək!

Elsən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

● İntibah dövrünü yaşayan şəhər

"Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı"ndan birlik və bərabərlik mesajı verildi

Türk dünyasının bulki mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhəridir. Bu barədə qərar ötən il martın 31-də Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatına (TÜRKSÖY) üzv ölkələrin Mədəniyyət Nazirləri Daimi Şurasının Türkiyə Respublikasının Bursa şəhərində keçirilən iclasında qəbul edilmiş. Qeyd edək ki, "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" layihəsinin əsası 2010-cu ildə türkdillik ölkə başçılarının İstanbul şəhərində keçirilən 10-cu sammitində qoyulmuş. Qərara görə, hər il türk dünyasından bir şəhər "mədəniyyət paytaxtı" elan olunur. Astanadan (2012, Qazaxıstan), Əskişəhərdən (2013, Türkiyə), Kazandan (2014, Tatarıstan - RF), Məyvəndən (2015, Türkmənistan), Şəkiddən (2016, Azərbaycan), Türkiyədən (2017, Qazaxıstan), Kastamonudən (2018, Türkiyə), Osdan (2019, Qırğızıstan), Xivədən (2020, Özbəkistan) və Bursadan (2022, Türkiyə) sonra Şuşa şəhəri "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" seçilib. Beləliklə, türk dünyasında bu missiyanı yerinə yetirən 11-ci şəhər Şuşa olub.

Türk dünyasının qürur ünvanına çevrilən şəhər

Mədəniyyət Nazirliyi və TÜRKSÖY-un birgə təşkilatçılığı ilə mayın 12-də Şuşa şəhərində "Şuşa - Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı - 2023" ilinin rəsmi açılış mərasimi keçirilib. Tədbir Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin "Şuşa şəhərinin 2023-cü il üçün "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan edilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" 6 dekabr 2022-ci il tarixli sərəncamına uyğun olaraq təşkil edilmiş. Dövlət rəsmiləri, Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı - TÜRKSÖY-a üzv ölkələrin nümayəndə heyətləri, Türk Əməkdaşlıq Təşkilatlarının rəhbərləri və digər qonaqlar mərasimdə iştirak ediblər. Tədbirdə olduqca maraqlı, əhəmiyyətli fikirlər söylənilib. "Türk dünyasının birlik və bərabərlik mesajı bu dəfə təməli 1752-ci ildə Pənahli xan tərəfindən qoyulan qədim qala şəhərimiz, müğənni-sənət beşiyi, "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" Şuşa şəhərində verilib.

1992-ci ilin mayında, Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı Ermənistan tərəfindən işğal olunan bu mədəniyyət abidələri ilə zəngin, qədim və gözəl şəhər otuz ilə yaxın düşməndən əsarətdə qaldı. Həmin illərdə Şuşa həsrətlə özünlənlərini ovlamaq istəyən erməni vandalları Şuşanı ələ keçirəndə, onu erməniləşdirə bilmədilər. Prezident

İşğal dövründə ümumi türk dünyasının mədəni irsi hesab edilən məscidlər, mədrəsələr, görkəmli şəxsiyyətlərin evləri, qəbirüstü abidələr və digər mədəni irs nümunələri erməni vandalizminə məruz qalıb".

Nazir qeyd edib ki, bu gün Şuşa və bütün Qarabağ öz intibah dövrünü yaşayır: "Qələbədən qısa müddət keçməsinə baxmayaraq, şəhərlərimizin, kəndlərimizin, tarix-mədəniyyət abidələrimizin, möhvlə edilən meşə massivlərinin və bütövlükdə yaşayış infrastrukturunun qısa müddətdə kompleks bərpası və yenidən qurulması istiqamətində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin bilavasitə rəhbərliyi ilə intensiv işlər aparılır. Şuşa şəhərinin tarixi-mədəni siması bərpa edilir, Şuşaya yenidən mədəni həyat qaydır".

Türk dünyası nümayəndələri bu il Şuşa şəhərində bir daha toplaşacaqlar. Oktyabr ayında planlaşdırılan Nazirlərin Daimi Şurası çərçivəsində Şuşada Birinci Türk Dünyası Mədəniyyət Forumunun keçirilməsi nəzərdə tutulub. Şuşa ötən əsrlərdə mədəniyyətimizdə, klassik musiqimizdə bir sıra yenilikləri ilə tarixə düşdü. Şuşada baş tutacaq Birinci Türk Dünyası Mədəniyyət Forumu da XXI əsrin türk əsriyə çevrilməsi üçün mədəni olaqların inkişafında yeni üfüqlər açacaq.

Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndələri Aydın Kərimov çıxışında qeyd edib ki, Şuşanın "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan olunması türk dünyası tərəfindən bu şəhərə olan böyük ehtiramın ifadəsidir: "Şuşa azərbaycanlılar üçün olduğu kimi, türk dünyası üçün də böyük əhəmiyyət daşıyır. Bu tədbir də bir daha bunu sübut edir. Şuşamızı bundan sonra da möhtəşəm və yaddaşlara neçə-neçə tədbirə evsahibliyi edəcəkdir".

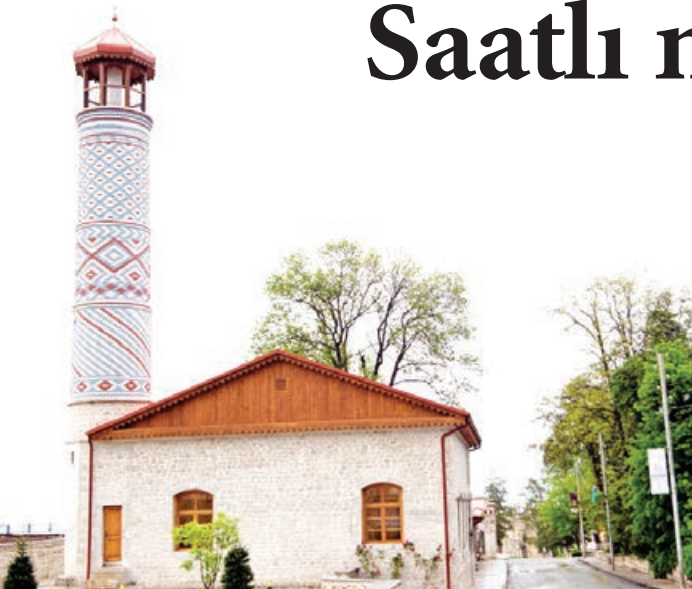
TÜRKSÖY-un baş katibi Sultan Raev isə bildirdi ki, bu torpaqlar bizim üçün sənətin, musiqinin beşiyidir, Şuşa Xursəidnə Natəvan, Nəcəf bəy Vəzirov, Üzeyir bəy Hacıbəyli və neçə-neçə söz, sənət xiridarının vətənidir. O, diqqətə çatdırıb ki, Şuşa "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan olunduğuna görə zəfərin, rifahın və şənliyin çox yaşadaşdığı bu şəhərdə bir-birindən zəngin, yaddaşlara və rezonans doğuracaq proqramlarımız olacaq. Sultan Raev TÜRKSÖY-un "Qorqud Ata" Şuşa dünyası III Film festivalının da açılışını Şuşada olacağını deyib. Bildirib ki, "Şuşa - Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" ilinin başlanğıc mərasimi isə noyabr ayına planlanıb. Sultan Raev qeyd edib ki, bağlanmış tədbirlərdə 2024-cü il üçün "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" estafeti Türkmənistanın Anev şəhərinə verəcəkdir.

Şuşanı - bu əzəmətli şəhəri təkə Azərbaycan deyil, bütün türk dünyasının mədəniyyət mərkəzi, qürur yeri adlandırılan baş katib deyib: "Fikrimcə, Şuşa Azərbaycanın ürəyidir. Bu il həm də TÜRKSÖY-un 30 illiyidir. TÜRKSÖY-un yaşlı qədr əşğal altında qalan, barbarlıqla dağıdılan, hazırda azadlığımıza qovuşan bu tarixi şəhəri biz firsətdən istifadə edib həm türk dünyasına, həm də bütün dünyaya mədəniyyətin, incəsənətin, musiqinin beşiyi kimi tanımaq niyyətindəyik".

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

● Dini məbədlərimiz

Saatlı məscidi bərpa olunub

Azərbaycanın mirvarisi, Qarabağın baş tacı - Şuşa şəhəri asrlərboyu özünəməxsus ab-havası, tarixi-mədəni və dini abidələrinin zənginliyi ilə tanınır, görünləri heyran edib. Şəhərdə 549 qədim bina, ümumi uzunluğu 1203 metr daş döşəməsi küçələr, 17 məhəllə bulığı, 17 məscid, 6 karvansara, 3 türbə, 2 mədrəsə, 2 qəsr və qala divarları olub. Şuşa eyni zamanda 72 mühüm sənət və tarixi abidələri, dövlət xadimlərinin və başqa tanınmış şəxslərin evləri ilə tanınır.

Araşdırıcılar bu abidələrin çoxunun memarının XIX əsrdə yaşamış Kərbəlayi Səfərxan Qarabağlı olduğunu, həmin dövrün məşhur neoqəşq Kərbəlayi Səfərxan tərəfindən bəzədildiyini yazırlar. Şuşa 1977-ci ildə tarixi-memarlıq qoruyuculuquna çevrilib. Qoruğa Şuşa kurqanı, Şuşa mağara düşərgəsi, Şuşa qalası, Qarabağ xan sarayı, Xan qızı Natəvanın evi, Vaqif türbəsi, Mirzə Salah bəy Zöhrəbəyovun evi və başqa abidələr daxil edilib.

1992-ci ilin mayında Azərbaycanın mədəniyyət mərkəzi olan Şuşa şəhərini erməni qəsbkarları ələ keçirdilər. İşğal otuz ilə yaxın davam etdi. Həmin illər ərzində Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun əksər ərazilərindəki kimi, Şuşa şəhərində olan tarixi-mədəni, dini abidələr də erməni vandalizminə məruz qaldı. İşğalçılar tarixi əhəmiyyətli abidələri qarət etdilər, taladılar, dağıtdılar. 2020-ci ilin noyabrında 44 günlük Vətən müharibəsi şanlı Azərbaycan Ordusunun

zəfəri ilə başa çatdı. Ermənistan silahlı qüvvələri məğlub oldu. Azərbaycan öz tarixi ərazilərini işğalçılardan geri aldı.

Böyük qələbədən sonra Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə bərpa-quruculuq işlərinə başlandı. Artıq bir sıra tarixi tikililər yenidən bərpa olundu. Onlardan biri də Şuşa şəhərinin Saatlı məhəlləsində yerləşən tarixi məsciddir. Mayın 10-da Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri Şuşada Heydər Əliyev Fondu tərəfindən aparılan bərpa işlərindən sonra Saatlı məscidinin açılışında iştirak etdilər. Həyata keçirilmiş işlər bəsrində dövlət başçısı və birinci xanımə məlumat verildi. Vurgulandı ki, Şuşadakı Saatlı məscidi 1883-cü ildə memar Kərbəlayi Səfərxan Qarabağının layihəsi əsasında inşa edilmişdir.

XIX əsrin memarlıq nümunəsi olan Saatlı məscidinin inşa edildiyi yerdə əvvəl Molla Pənah Vaqifin dərş keçdiyi, bir-birinə bitişik mədrəsə və məscid binaları olub.

Kərbəlayi Səfərxan Qarabağlı Qarabağda bir neçə monumental dini və mülki tikilinin, həmçinin Şuşada Aşağı və Yuxarı Gövhər ağa məscidləri, Ağdamda Cümə məscidi və Bərdə İmamzadə türbəsinin də memarı olub. Saatlı məscidinin əsas fasadında yerləşdirilmiş inşaat kitabəsində onun memar bərdə məlumat verilib. Abidə Kərbəlayi Səfərxan Qarabağının son əsərlərindən biri sayılır.

XIX əsrin memarlıq nümunəsi olan Saatlı məscidinin inşa edildiyi yerdə əvvəl Molla Pənah Vaqifin dərş keçdiyi, bir-birinə bitişik mədrəsə və məscid binaları olub.

Qəsbkar Ermənistanın işğalında qaldığı illərdə Şuşa şəhərindəki digər məscidlər kimi, Saatlı məscidi də dağıdılmışdı. Məsciddə 2021-ci ilin dekabrından Heydər Əliyev Fondu tərə-

findən bərpa işlərinə başlandı. "PAŞA Holding"nin maliyyəvi dəstəyi ilə həyata keçirilən konservasiya və restavratsiya işləri Azərbaycan, İtaliya və Türkiyə şirkətlərinin konsorsiumu tərəfindən Avstriyanın "Welhdorn Architekt" şirkətinin nəzarəti ilə məscidin ilkin memarlıq üslubuna uyğun olaraq həyata keçirilib.

İşğal zamanı məscidə edilən müdaxilələr aradan qaldırılıb və divarların gücləndirilməsi işləri aparılıb. Zədələnmiş ön sütunun gücləndirilməsi işləri görülmüş, məscidin döşəməsi bərpa olunub.

Qeyd edək ki, Saatlı məscidini Şuşanın digər məhəllə məscidlərindən fərqləndirən əsas xüsusiyyət onun minarəyə malik olması idi. Belə ki, şəhərdəki bu tip digər məscidlərin damında müəzzin üçün kiçik köşək yerləşdirilsə də, Saatlı məscidi üçün rəngarəng kərpiclərdən istifadə olunaraq zəngin naxışlarla bəzədilmiş minarə inşa edilmişdi.

Saatlı məscidinin bərpası zamanı bütün məsələlər diqqətdə saxlanılıb. Belə ki, aparılan təhlil nəticəsində minarənin üzərindəki naxışların ilkin rəngi müəyyən edilmişdir, minarə ona uyğun bərpa olunub, ornamentlər bütün incəliklərlə qədr qorunub saxlanılıb.

Z.FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

● "Xarıbüllül" festivalı

Zəfərin zərif carçısı

Ulu Öndərin 100 illiyi ərəfəsində "Xarıbülül" növbəti dəfə Şuşadan dünyaya sülh, mədəniyyət ismarışı verdi

Şanlı zəfərimiz Qarabağın tarixi ənənələrinin bərpasına, mədəni dirçəlişinə də yol açdı. İndi işğaldan azad edilən bütün ərazilərimiz bərpa və quruculuq ünvanına, tarixi şəhərimiz Şuşa isə mədəniyyətimizin mərkəzinə, paytaxtına çevrilib. Şuşanın tarixi şan-şöhrətinin özünə qaytarıldığını ilk rəmzi carçısı isə 30 illik ayrılığın ardından Zəfər qalamında 12-13 may tarixlərində "Xarıbülül" Musiqi Festivalının yenidən keçirilməsi oldu.

Və bununla da Azərbaycan xalqı Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Zəfər günü verdiyi "Əziz Şuşa, biz sənə dirçələdəcəyik" müjdəsinin öyanı təntənəsinə, qürurunu yaşadı.

Şanlı, şöhrətli Şuşa!

Ulu Öndər Heydər Əliyevin ifadə etdiyi kimi, Azərbaycanın gözü olan Şuşanın azadlığından dərhal sonra bu tarixi şəhərimiz Prezident İlham Əliyev tərəfindən mədəniyyət paytaxtı elan edildi. 2021-ci il mayın 7-də imzalanan sərəncamla Şuşa şəhərinin tarixi görkəminin bərpası, əvvəlki şöhrətinin özünə qaytarılması və ənənəvi dolğun mədəni həyata qovuşması, eləcə də Azərbaycanın çoxəsrlilik zəngin mədəniyyətinin, memarlıq və şəhərsalma sənətinin parlaq incisi kimi beynəlxalq aləmdə təbliği başlaça məqsədlər kimi müəyyənləndirildi.

Bu tarixi qərardan sonra, mayın 12-i və 13-də Qarabağın mirvarisi Şuşada yenidən "Xarıbülül" Musiqi Festivalı keçirildi. Şöhrətli festivalda Azərbaycanda yaşayan müxtəlif xalqların musiqi kollektivləri çıxış etdilər, xalq və klassik musiqi nümunələrindən ibarət program təqdim olundu. Ölkəmizin müxtəlif bölgələrində yaşayan ayrı-ayrı xalqların musiqi qrupları və ifaçıları öz çıxışları ilə Azərbaycanın multikultural ölkə olduğunu mesajını verdilər.

"Azərbaycanda bütün xalqlar dostluq, qardaşlıq, həmrəylik şəraitində yaşayır və 44 günlük müharibə bir daha onu göstərdi ki, ölkəmizdə milli birlik, milli həmrəylik var. Təsədüfi deyil ki, birinci, festivalda Azərbaycanı yaşayan xalqların nümayəndələri çıxış edəcəklər və bir daha biz bütün dünyaya buradan - Şuşadan, qədim torpağımızdan mesaj veririk", - deyə qalib lider İlham Əliyev onilliklərdən sonra yenidən öz yurdunda keçirilən festivalın açılışındakı çıxışında bu birlik mesajını əhəmiyyətini xüsusi vurğuladı.

Heydər Əliyev Fondu Şuşanın mədəni ənənələrini uğurla bərpa edib

İlk dəfə 1989-cu ildə Şuşa şəhərində məşhur xanəndə Seyid Şuşinskiyin 100 illik yubileyi ilə əlaqədar keçirilməyə başlanan "Xarıbülül" Musiqi Festivalı 1990-cı ildən beynəlxalq status alıb. Bundan sonra "Xarıbülül" Beynəlxalq Musiqi Festivalı yalnız bir dəfə - 1991-ci ildə Şuşada keçirilib, 1992-ci il mayın 15-də keçirilməsi planlaşdırılan növbəti "Xarıbülül" festivalı isə Şuşanın işğal altına düşməsinə görə düz bir qərinə, 2021-ci il mayın 12-nə qədər doğma diyarımdan didərgin düşüb.

Tarixi şəhərimiz azadlığımıza qovuşdurulandan dərhal sonra dövlətimiz Şuşada bütün sahələr üzrə kompleks layihələr həyata keçirir, şəhərin əsl tarixi simasının bərpası üçün mühüm işlər görür.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi altında Heydər Əliyev Fondu Şuşada vandallardan təmizləndirən dağıdılan, Azərbaycan xalqının milli sərə-

ti olan məscidlərin, dini, mədəni abidələrin bərpasını aparır. Eyni zamanda fond tərəfindən qədim şəhərimizdə var olan tarixi-mədəni ənənələrimiz müvəffəqiyyətlə bərpa edilir ki, bunlardan ilki 2021-ci ildə Şuşada, Cıdır düzündə təşkil olunan möhtəşəm "Xarıbülül" Musiqi Festivalı oldu.

Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyev ötən il "Şuşa ili" elan etmişdi. "Şuşa ili"ndə mədəniyyət paytaxtımızda keçirilən ən möhtəşəm tədbirlərdən biri isə növbəti "Xarıbülül" Beynəlxalq Musiqi Festivalı oldu. Bu festival həm də xarici ölkələrdən müxtəlif folklor üslublarında çıxış edən musiqiçilərin, rəqs kollektivlərinin, həmçinin Azərbaycanın müxtəlif regionlarından folklor kollektivlərinin Şuşada çıxış etmələri ilə yaddaşlara yazıldı.

"Xarıbülül" bulki təmtərağı ilə diqqət çəkdi

Bulki "Xarıbülül" Musiqi Festivalı qürur ünvanımız Şuşada Ulu Öndər Heydər Əliyevin 100 illiyi ərəfəsində təşkil olundu. Heydər Əliyev Fondu və Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə 9-11 may tarixlərində keçirilən budəfəki festivalda Azərbaycanla yanaşı, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Macarıstan, Moldova Respublikasının Qaqauziya Muxtar Ərazi Qurumu (Qaqauz Yeri), Özbəkistan, eləcə də Özbəkistanın Qaraqalpaqstan Muxtar Respublikası, Rusiya Federasiyasının Altay, Xakasiya, Saxa (Yakutiya), Tatarıstan, Tiva respublikaları, Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti, Türkiyə, Türkmənistan nümayəndələri təmsil olundular. Budəfəki festival TÜRKSOY-a daxil olan dövlətlər, regionun türkdilli ölkələri və xalqların yaradıcı kollektivlərinin iştirakı ilə əlamətdar oldu.

Festival çərçivəsində mayın 9-da Cıdır düzündə konsert proqramı təqdim olundu, TÜRKSOY-a daxil olan dövlətlərin, regionun türkdilli ölkələri və xalqların yaradıcı kollektivlərinin təqdimatında bir-birindən maraqlı ifalar dinlənilirdi. Sonda türk dünyasının solistləri birlikdə "Qarabağ" kompozisiyasını ifa etdilər.

Mayın 10-da isə Cıdır düzündə qala-konsert oldu. Qala-konsertdə festivalda iştirak edən ölkələrin incəsənət ustaları çıxış etdilər. Qala-konsert bütün iştirakçıların ifasında "Odlar yurdu Azərbaycan" kompozisiyası ilə başa çatdı.

"Ümummilli Lider Heydər Əliyev - sevimli mahnılar"

Festival çərçivəsində növbəti konsert Mehmandarovların malikanə kompleksində Ulu Öndər Heydər Əliyevə həsr olunan "Ümummilli Lider Heydər Əliyev - sevimli mahnılar" adlı konsert proqramı oldu. Konsertdə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin sevdidi mahnılardan ibarət musiqi parçaları səsləndirildi.

"Xarıbülül" festivalının qonaqları Şuşadakı Heydər Əliyev Fondu tərəfindən mayın 10-da açılışı olan Yaradıcılıq Mərkəzinin ekspozisiya salonunda Ulu Öndər Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi çərçivəsində "Heydər Əliyev və Qarabağ" seriyası ilə tanış oldular. Eyni zamanda bu tarixdə "Xarıbülül" Beynəlxalq Musiqi Festivalının qonaqları, dövlət və hökumət rəsmiləri, tanınmış mədəniyyət, incəsənət və elm xadimləri Şuşa şəhərində Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyi münasibətilə nümayiş olunan "İz" adlı sənədli filmə tamaşa etdilər.

"Xarıbülül" Beynəlxalq Musiqi Festivalının ikinci günü Şuşada Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyi ilə əlaqədar atəşfəşanlıq təşkil edildi.

Cıdır düzündən Qarabağa "Natəvan" operasının sədələri yayıldı

Festivalın sonuncu günündə də bir-birindən maraqlı proqramlar təqdim olundu. Bunlardan biri Xurşidbanu Natəvanın evinin qarşısında keçirilən "Molla Nəsrəddin" tamaşasının təqdimatı oldu. Vurgulayaq ki, "Xarıbülül" Beynəlxalq Musiqi Festivalının sonuncu günündə bir ilk də yaşandı. Belə ki, Cıdır düzündə bütün Qarabağa Vasif Adıgözəlovun "Natəvan" operasının sədələri yayıldı. Səhnədə Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Təatrinin artistləri yer aldılar. Dirijor isə Xalq artisti, operanın müəllifinin oğlu Yalçın Adıgözəlov idi.

Festival çərçivəsində Üzeyir Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri konsert proqramı ilə çıxış etdi. Konsert proqramı Heydər Əliyev Fondu tərəfindən aparılan bərpa işlərindən sonra üç gün əvvəl açılışı olan Mehmandarovların malikanə kompleksində təşkil olundu və burada diqqətçəkən məqamlardan biri də konsertə Mehmandarovlar nəslinin nümayəndəsi, Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin dirijoru, Beynəlxalq müsabiqələr laureatı Mustafa Mehmandarovun dirijorluq etməsi idi.

Konsertdə Üzeyir bəy Hacıbəylinin "Arazbarı", Fikrət Əmirovun "Nizaminin xatirəsinə" simli simfoniyası, Niyazinin "Lirik rəqs", Tofiq Quliyevin "Laylay", Üzeyir bəy Hacıbəylinin "Arşın mal alan" musiqili komediyasının fraqmentləri və xalq mahnısı "Sarı gəlin" səsləndirildi.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın 11-də rəsmi Instagram hesabında "Xarıbülül" Beynəlxalq Musiqi Festivalından görüntülər paylaşması isə Şuşanın rəmzi olan bu musiqi bayramının möhtəşəmliyini nümayiş etdirdi.

Şuşada şöhrətli "Xarıbülül" Beynəlxalq Musiqi Festivalı mayın 11-də yekunlaşdı və estafeti yeni möhtəşəm beynəlxalq tədbirlərə ötürdü.

Xatırladaq ki, Şuşa şəhəri 2023-cü ildə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı (TÜRKSOY) tərəfindən "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan edildi. Mayın 12-də Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi və TÜRKSOY-un birgə təşkilatçılığı ilə "Şuşa - Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı - 2023" ilinin rəsmi açılış mərasimi keçirildi.

Təntənəli mərasim "Şuşa şəhərinin 2023-cü il üçün "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan edilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Prezidentin sərəncamına uyğun olaraq Şuşa şəhərində gerçəkləşdi. Bu sərəncamla uyğun olaraq, geniş tədbirlər planı hazırlanıb.

Şuşanın milli ruhu özünə qaytarıldı

Artıq mədəniyyət paytaxtımız Şuşa şan-şöhrətli, təmtəraqlı, qonaq-qaralı günlərinə qovuşub. İndi Qarabağın ıyığı Şuşaya səfər edən hər kəs Zəfər qalamının milli ruhunun özünə qaytarıldığını öyanı şahidi olur.

"Noyabrın 8-də Azərbaycan xalqına Şuşa müjdəsini verərək demisdik ki, Şuşa artıq azaddır, bu, həqiqətdir. Biz azad Şuşada yaşayacağıq. Demisdik ki, biz Şuşaya qayıtmışıq. Bu da həqiqətdir. Festivalın, poeziya günləri, mədəni tədbirlər və bir çox başqa tədbirlər artıq keçirilir və keçiriləcəkdir. Demisdik ki, Şuşanı biz dirçələdəcəyik. Bu da baş verib, biz Şuşanı dirçələdik...", - deyə 2021-ci il avqustun 30-da Şuşada görkəmli şair Molla Pənah Vəqifin bərpa edilmiş məqbərəsi önləndirilib lider İlham Əliyevin qürurla səsləndirdiyi kimi...

Yasəmən MUSAJEVA,
"Azərbaycan"

Süni intellekt düşüncələri oxuyur

Texas Universitetinin tədqiqatçıları tərəfindən hazırlanmış süni zəka sistemi insanların beynindən keçənləri dəqiq proqnozlaşdırmaqla qabiliyyətini itirmiş insanların yenidən ünsiyyət qura bilməsi məqsədilə hazırlanıb.

Tədqiqat haqqında məlumat "Nature Neuroscience" elmi jurnalında dərc edilmişdir. Tədqiqatçılar ChatGPT və Bard kimi chatbotların insan dilinin təqdimatı üçün dil xərətiləri əsasında Funksional Maqnetik Rezonans Görüntüləmə (fMRI) cihazından istifadə ediblər. Yeni aşdırmanın oxşar tədqiqatlardan fərqi fMRI cihazından istifadə edildiyi üçün beyin implantına ehtiyac olmamasıdır.

"iPhone" ən böyük ekranlı telefonlarını təqdim edəcək

2024-cü ildə təqdim olunaçaq "iPhone 16" smartfon seriyası barədə məlumatlar verilib.

Avstraliyadan olan analitik Ross Yanqin sözlərinə görə, seriyaya "iPhone 16 Pro" və "iPhone 16 Pro Max" modelləri daxil olacaq. Onların daha böyük ölçülü ekranlara sahib olacağı bildirilib. "iPhone 16 Pro"nun 6.3 düym, "iPhone 16 Pro Max" isə 6.9 düym ekranla təchiz olunaçağı təxmin edilir. Smartfonların ekran ölçüləri barədə dəqiq məlumat mayın 23-də təqdim ediləcək.

Müqayisə üçün qeyd etmək lazımdır ki, "iPhone 14 Pro" 6.1 düym, "iPhone 14 Pro Max" isə 6.7 düym ölçülü ekrana sahibdir. Cari ilin sentyabr ayında təqdim olunaçaq "iPhone 15" seriyasında ölçülər dəyişməyəcək.

"Google Bard" chat-botu istifadəyə verilib

"Google" şirkəti "Bard" süni zəka əsaslı chat-botunu istifadəyə verib. Tətbiq bu gündən etibarən dünyanın 180 ölkəsində aktivləşdirilib. Hər kəs üçün əlçatan olan "Bard" müvəqqəti olaraq test rejimində çalışacaq.

Tətbiq yalnız ingilis dilini deyil, həmçinin yapon və Koreya dillərini də dəstəkləyir.

Şirkət nümayəndələri önmüzdəki aylarda chat-bota 40 dil dəstəyinin əlavə ediləcəyini bildiriblər.

Chat-bot proqram təminatı kodundakı konkret sətirin mənasını başa düşür, koddakı səhvləri aşkar edir və onları düzəldə bilər. "Bard" yaxın zamanda yeni funksiyalar əldə edəcək. Belə ki, chat-bot cavablarında vizual elementlərdən daha çox istifadə edəcək.

Şirkət yeni tətbiqi birbaşa "Google Lens"ə inteqrasiya edib. Məsələn, istifadəçi "Google Lens"ə hər hansı bir fotonu yükləyərkən "Bard"dan fotoya yeni başlığın yazılmasını istəyə bilər. O isə öz növbəsində "Google Lens"dən yararlanıb fotonu analizdən keçirərək bir neçə müvafiq başlıq təklif etməyi bacarır.

Təhsildə inqilab

Londonda keçirilən tədbirdə çıxış edən şəhərin təhsil katibi Gillian Kiqan süni intellektin müəllimlərə dərs planlarını tərtib etməklə yanaşı, bir çox məsələdə ağır yükün çoxunu həll etməyə kömək göstərə biləcəyini söyləyib. Süni zəkannın gətirəcəyi transformativ dəyişikliklərdən danışan katib onun müəllimin gündəlik işini dəyişdirmək gücünə malik olduğunu bildirib.

Süni intellektəndən istifadə edən məktəblər və universitetlər dünyanın bir çox şəhərində artıq var. Təhsil sektoru texnologiyaya uyğunlaşmaq üçün mübarizə aparır, bəziləri süni intellektə qadağa qoymaq, bəziləri isə onun qəbul edilməsini istəyir.

Nyu York şəhərinin təhsil departamenti bütün məktəblərdə süni intellektəndən istifadəni qadağan etməyə, Kembric Universitetinin təhsil üzrə prorektorunu professor Baskar Vira bunun mənasız olduğunu söyləyib.

"Microsoft"un həmtəsisçisi Bill Geys isə bildirib ki, növbəti 5-10 il ərzində süni intellekt idarə olunan proqram təminatı insanların öyrətmə və öyrənmə üsullarında inqilab edəcək.

Şifrələrə vida

Sosial şəbəkə hesablarına girişin təhlükəsizliyi üçün şifrələr vacib amillərdən biridir. Lakin onları yadda saxlamaq bezdiricidir, digər istifadəçilərin ölinə keçmə riski isə hər zaman mövcuddur.

Nəhəng texnologiya şirkətləri uzun müddətdir ki, alternativ yol axtarırdı. Bu yeniliyi "Google" təqdim edib. Şirkət keçirdiyi açarların istifadə edərək müxtəlif hesablardan daxilolma imkanını reallaşdırıb.

Əgər bu yenilik gözlənilən nəticəni verərsə, sosial şəbəkələrə şifrələrsiz və təhlükəsiz giriş mümkün olacaq.

Bu barmaq izini skan etməklə baş tutacaq. Qeyd etmək lazımdır ki, şifrə açarları birdəfəlik SMS doğrulama kodlarından daha təhlükəsizdir.

Vatsapın yenilikləri

Vatsapın "Windows" üçün nəzərdə tutulmuş yeni beta versiyası istifadəyə verilib. Bu versiyada səsli mesajlara çatmadan çıxıldıqdan sonra da qulaq asmaq funksiyası əlavə olundu.

Qeyd etmək lazımdır ki, sözügedən yenilik artıq uzun zamandır ki, vatsapın mobil versiyalarında mövcuddur. Bu xüsusiyyət səsli mesajlara bir çatmadan çıxıb digərinə daxil olan zaman da qulaq asmağa imkan verir. Beləliklə, istifadəçi bir çatdakı səsli mesajı qulaq asa-asa digər çatda daxil olub ünsiyyət yarada bilər. Yeni funksiya messencerin "Windows" üçün nəzərdə tutulmuş stabil versiyasında artıq bezi istifadəçilərə təqdim olunub.

Vatsapın Android üçün nəzərdə tutulmuş beta versiyasında namulüm zəngləri bloklamaq funksiyası da istifadəyə verilib. Bu funksiya istifadəçiləri döləduzlərdən qorumağa imkan verəcək. Onu messencerin "Privacy" bölməsinə daxil olub aktivləşdirmək mümkün olacaq.

Məlumatda qeyd edilib ki, yeni funksiya beta versiyasının bəzi istifadəçiləri üçün artıq aktivləşdirilib və yaxın zamanda hamı üçün əlçatan olacaq.

"Whatsapp" qruplarının daha yaxşı idarə edilməsi üçün daha bir yeni funksiya istifadəyə verilib. Funksiya "mənecer baxışı" adlanır.

Yeni funksiya aktiv edildikdə qrup üzvləri mesajları nəzərdən keçirmək üçün onu adminə göndərəcək, admin isə qrup üçün uyğun olduğunu düşünmədiyi mesajları qrupdakı hər kəsdən silə biləcək.

"Mənecer baxışı"ni yalnız qrup adminləri aktivləşdirə biləcək.

"Google"da axtarış nəticələri vizual üslubda təqdim olunacaq

"Google" axtarış xidmətinin vizual, rahat və daha çox gənəcə istiqamətlənmiş şəkildə planlaşdırılır. Bu qərar süni zəka əsaslı servislərin istifadəçiləri arasında məşhurlaşmasından sonra qəbul edildi.

Servislərin internetin həm biznes, həm də ictimaiyyət üçün çalışma üsulunu tamamilə dəyişəcəyi ehtimal edilir. Beləliklə, "Google" axtarış nəticələrində ənənəvi 10 addım modelindən təcridən imtina edəcək.

10 mayda start götürən "Google I/O 2023" konfransı çərçivəsində şirkət axtarış servisi üçün süni zəka əsaslı funksiyalar təqdim edib. Şirkətin bu istiqamətdə hazırlanan layihəsi "Magi" adlanır. Güman olunur ki, "Google" tərəfindən hazırlanan funksiyalar çərçivəsində istifadəçilər süni zəka əsaslı sistem ilə ünsiyyət qura biləcəklər.

Məlumatda qeyd olunub ki, "Google" istifadəçilərinin axtarış sorğularına adi linklərin deyil, vizuala istiqamətlənmiş axtarış nəticələrinin təqdim edilməsinə böyük diqqət ayrılacaq.

"Xiaomi" yüksəksürətli şarj texnologiyasına sahib smartfonu təqdim edəcək

"Xiaomi"nin məlumatına əsasən, "Redmi" brendi yeni nəsil yüksəksürətli şarj texnologiyasını dəstəkləyəcək smartfonunu yaxın həftələrdə təqdim edəcək. Şirkət nümayəndələri bildirirlər ki, bu texnologiya smartfon bazarında əsl inqilab yaradacaq. Belə ki, 210 vatt gücündə olacaq şarj texnologiyası telefonun bir neçə dəqiqə ərzində 100 faiz enerji ilə təmin edəcək.

Süni zəkannın dövlət qurumlarına inteqrasiyası planlaşdırılır

ABŞ süni zəkannın dövlət qurumlarına inteqrasiyası mövzusunda ictimaiyyət nümayəndələri ilə müzakirə aparacaq. Ölkənin müvafiq qurumlarından bildirilib ki, süni zəka ən güclü müasir texnologiyalardan biri olduğu üçün ondan yalnız iri miqyasda istifadə edib riskləri minimuma endirmək mümkün ola bilər.

Məlumatda o da qeyd edilib ki, süni zəkannın dövlət qurumlarına inteqrasiyası proqramı bu sahə ilə yaxından məşğul olan aparıcı şirkətlərin iştirakı ilə baş tutacaq. Həmin şirkətlər arasında "Google", "Microsoft", NVIDIA, OpenAI və başqaları var.

Əlkar XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

"ASELSAN" Azərbaycanın avtomobil yollarına Ağillı Nəqliyyat Həllərini tətbiq edəcək

"ASELSAN" Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin (AAYDA) sifarişli ilə magistral yollarda nəqliyyat vasitələrinin ölçü və çəki pozuntularını aşkar etmək üçün yeni layihə hazırlayıb.

May ayının 8-də baş tutan açılış mərasimində "ASELSAN" İdarə Heyətinin sədri və direktoru prof. dr. Haluk Görgün, direktor müavini və UGES sektor müdiri prof. dr. Mehmet Çelik, "ASELSAN-Bakü" şirkətinin direktoru Özgür Kürüm, eləcə də Türkiyə Prezident Aparatı Maliyyə İdarəsinin müdiri prof. dr. Göksel Aşan, Şimali Kipr Türk Respublikasının Bakı nümayəndəsi səfir Ufuk Turganer, Türkiyənin Azərbaycandakı səfirliyinin Ticarət Müşavirliyinin baş müşavirləri, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin rəsmiləri və Azərbaycan Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin rəsmiləri iştirak ediblər.

"ASELSAN" İdarə Heyətinin sədri və direktoru cənab professor dr. Haluk Görgün: "Komandalımızın gərgin və fədakar zəhməti sayəsində biz layihəmizi nəzərdə tutulan vaxtdan daha əvvəl Bakı yaxınlığında, Tağıyev qəsəbəsində istifadəyə verdik. Azərbaycanda ümumilikdə müxtəlif məntəqələrdə həyata keçiriləcək və Bakıda bir mərkəzdən canlı izlənilə və idarə oluna bilən bu texnologiyaya qısa müddət ərzində istifadəyə verdiyimiz üçün çox şadıq. Bu layihə ilə avtomobil yollarında nəqliyyat vasitələrinin dayanmasına və ya sürətinin azalmasına ehtiyac qalmadan, çəki ölçülərək

nəqliyyat sıxlığı azalacaq və daha səmərəli nəqliyyat axını təmin ediləcək" deyib.

Yüksək dəqiqliklə nəqliyyat vasitələrinin aşkarlanması-təsnifatı və dövlət qeydiyyat nişanının tanınması imkanlarını təmin etməyi və müxtəlif məntəqələrdə quraşdırılmasını hədəfləyən layihə ilə nəqliyyat sıxlığının real vaxt rejimində izlənilə bilməsinin, eyni zamanda nəqliyyatın idarə edilməsinə töhfə verərək yol texniki qulluq xərclərinin azaldılmasının təmin olunması nəzərdə tutulur. Daha az operator və avadanlıq tələb etdiyi üçün sərfəli bir həll olaraq təqdim edilən sistemlə həddindən artıq yüklənmiş avtomobillər də aşkarlanaraq bu nəqliyyat vasitələrinin yollara və ya körpülərə zərər verməsinin qarşısı alınacaqdır. İnsanlara və planetə xidmət edən texnologiyası ilə hər sahədə davamlılıq fəaliyyətlərini sürətləndirən "ASELSAN" bu layihə ilə həddindən artıq yüklənmiş avtomobilləri aşkar edərək

hava çirkliliyinin və parnik qazı emissiyalarının da azaldılmasını təmin edir.

"ASELSAN" haqqında: *Global texnologiya lideri olaraq, ixtisaslı insan resurslarına sərmayə qoyaraq, bütün dünyada istifadəçilərinə yeni təcrübələr təqdim etməklə ardıcıl olaraq rəhbərlik şəkildə böyüməyə davam edir. Bir radiostansiya ilə başlayan səyahət bu gün müdafiə və təhlükəsizlik sahəsində 500-dən çox müxtəlif məhsul və həllər ilə davam edir. Şirkətin uzunmüddətli inkişaf strategiyası ona perspektivli bazarlarda investisiya imkanlarından istifadə etməyə geniş imkan verdi. Hər yeni gün şirkət 80-dən çox ölkədə istifadəçilər tərəfindən dəstəklənən texnologiyasının hüddullarına meydan oxumağa təşviq edən yeni ideyalar və xeyallarla başlayır. "ASELSAN" sonsuz motivasiya ilə daha yaxşı bir planet üçün səy göstərməyə davam edir.*

"Azərbaycan"

Şəhid Məhəmməd Qarayevin nəşi Qəbələdə torpağa tapşırılıb

Ermənistan silahlı qüvvələrinin ötən gün törətdiyi təcridatın qarşısını alarkən şəhid olan Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçusu Qarayev Məhəmməd Mahir oğlunun doğulub boya-başa çatdığı evdə onunla vida mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, şəhidin nəşi 1 nömrəli Qəbələ şəhər qəbiristanlığında torpağa tapşırılıb.

Dəfndə şəhidin ailə üzvləri, yaxınları, Müdafiə Nazirliyinin və Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin nümayəndələri, rayon sakinləri iştirak ediblər.

Dəfn mərasimində iştirak edən hərbiçilər şəhidimizin şəərəfli döyüş yolundan söhbət açaraq şəhidimizin qisasını aldıklarını deyiblər.

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azər mətbuatçıyı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) manat
6 aylıq - 62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat
3 aylıq - 31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzlənsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Portuqaliyada evtanaziya haqqında qanun qəbul edilib

Portuqaliya parlamenti müəyyən, ciddi məhdud şəraitdə insanların ölümünə kömək etməyə icazə verən qanun qəbul edib. Xəstələr ölümcül azar və ya ağır zədədən əziyyət çəkirsə və intihar edə bilmərsə, tibb mütəxəssislərinə evtanaziya etməyə icazə verəcək.

Yeni qanunun müddəaları əsasən, yaşı 18-dən yuxarı olan sakinlərə ölümcül xəstəliyə tutulduqları və dözülməz iztirablar yaşadıkları halda vəfatla bağlı yardım üçün müraciət etməyə icazə verəcək. Qanun yalnız daimi və dözülməz ağrıdan əziyyət çəkənlərə şamil olunacaq. Və yalnız o halda ki, bu insanlar ruhi xəstə olmasın.

Qanun Portuqaliya vətəndaşlarına tətbiq ediləcək, əcnəbilərə şamil olunmayacaq. Səsvərmə zamanı ölkənin mühafizəkar prezidenti, həm

də dərin dindar katolik olan Marselu Rebelu de Souza tərəfindən qoyulmuş veto dəf edilib. Dövlət başçısı qanun layihəsinin bir neçə əvvəlki variantını "son dərəcə qeyri-müəyyən anlayışlara" görə bloklayıb və sonra qeyd edib ki, sağalmaz vəziyyətləri təsvir etmək üçün istifadə edilən ifadə hələ də mübahisəlidir və dəqiqləşdirilməlidir.

Qanun layihəsinin hakim Sosialist Partiyasının, demək olar ki, bütün üzvləri, eləcə də üç kiçik sol mərkəzçi partiya dəstəkləyib.

Evtanaziya haqqında qanun layihəsinin parlamento təqdim edən Sosialist Partiyasının siyasətçisi İzabel Moreyra səsvermənin nəticəsini alqışlayıb.

Onun dediyinə görə, bu, demokratiyanın başlanğıcını qoyan 1974-cü il Portuqaliya inqilabı zamanı insanların can atdıqları azadlıqların reallaşmasının nümunəsidir.

Evtanaziya qanun layihəsinin öleyhdarları bu məsələ ilə bağlı referendum keçirilməsini tələb edib və qanunun nə vaxt-sa qüvvəyə minəcəyinə şübhə ilə yanaşıblar. Bu baş versə be-

lə, onlar "Portuqaliyada onun müddəalarına uyğun hərəkət etmək istəyən bir nəfər də olsun həkim yoxdur" deyiblər.

İndi prezidentdən qanunun rəsmi mətbuatda dərc olunmasından sonra səkkiz gün ərzində imzalanması tələb olunur.

Amma parlamentin hər onuncu üzvü Konstitusiyaya Məhkəməsinə yenidən baxılması üçün rəsmi müraciət etsə, islahat əngəllənə və ya ən azı ləngiyə bilər. Artıq bir neçə deputat bunu etmək niyyətində olduqlarını bəyan ediblər.

Evtanaziya üç Avropa ölkəsində - Belçika, Lüksemburq və Niderlandda tamamilə qanunidir.

Lakin həkimlərin yardımı ilə dünyadan könüllü köçməyin müxtəlif növləri - köməli ölüm və passiv evtanaziya Portuqaliyanın qonşusu İspaniya da daxil olmaqla Avropanın bir çox digər ölkələrində mövcuddur.

Rizvan CƏFƏROV, "Azərbaycan"

İkitəkərli... ambulans

Təcili tibbi yardım maşınları tıxaclarda ilişib qalanda köməyə o çata bilər

Paytaxtın ən böyük problemlərindən biri tıxacdır. İllərdir avtomobil tıxacları xroniki xəstəlik kimi yoluxub Bakının küçələrinə və ondan qurtulmaq hələlik mümkün olmur.

Əslində dünyada tıxac problemini yaşamayan iri şəhər yoxdur. Meqapolisdə yaşayırsansa, bu problemi "həzm" etməyə məhkumsan. Amma bu məhkumluğu "həzm" etməyə imkan olmayanlar da var axı, onlar neyləsinlər?!

Yəqin ki, tıxacda ilişib qalan ambulansı görməyən adam az olar. Bəlkə də çoxumuz fərqli nəfər ki, həmin ambulansı evdə gözləyən xəstəyə təcili həkim yardımı lazımdır və onun həyatı bundan asılıdır. Yaxud da fikirləşirik ki, ambulansın klinikaya tez çatdırılması xəstənin yaşamaq ümidi dəqiqə-dəqiqə, bəzən

də saat-saat tıxacda sönür, əriyir. Bir də fərqi nə vaxtdır, fikirləşəydik ölümizdən nə gələsidi. Tıxacda boş yerdən tıxac demirlər ki...

Amma təkə ölümə çarə yoxdur. Bəzi yerlərdə bu problemin çarəsi tapılıb. Qardaş Türkiyədə və Avropanın bəzi ölkələrində ənənəvi ambulanslarla yanaşı, təcili tibbi yardım motosikletlərindən də istifadə olunur. İlk tibbi yardım üçün

çəlb edilməsin ki?! Doğrudur, ikitəkərli ambulansları bütün çağırışlara göndərmək olmaz. Çünki onlara lazım olan bütün tibbi avadanlıqları yükləmək mümkün deyil. Amma xəstəni kritik vəziyyətdən çıxarmaq, stasionar ambulans gəlib çıxanacan vaxt qazanmaq üçün onların əvəzi yoxdur.

Qarşıdan isti yay günləri gəlir. Günvurma, qida zəhərlənməsi kimi halların tez-tez baş verdiyi yay aylarında təcili yardıma edilən müraciətlərin sayı da artır. Üstəlik təzyiqlik, ürək tutması kimi xəstəliklər də yay aylarında daha çox baş verir. Bakının küçələri üçün tıxac mövsümü, tıxac saati yoxdur, paytaxtda tıxac, necə deyirlər, 7/24-dür. Deməli, bu zaman həmin xəstələrin dadına təcili tibbi yardım motosikletləri çata bilər.

Elə isə Azərbaycanda da təcili tibbi yardım sistemində ambulans motosikletləri niyə

Züleyxa ƏLİYEVƏ, "Azərbaycan"

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman	- 539-63-82, 432-37-68
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	və informasiya şöbəsi	- 538-56-60
	434-63-30, 539-72-39	Humanitar siyasət şöbəsi	- 538-56-60
Məsəl katib	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl katib müavinləri	- 539-44-91,	Fotolüstrasiya şöbəsi	- 538-84-73,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompüter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühasibatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə

contact@azerbajian-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbajian-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 5792
Sifariş 1140

Qiyəti 40 qəpik